

Masterplan Sint-Anneke Plage.
Terug de hotspot van weleer.



Colofon

Masterplan Sint-Anneke Plage
oktober 2016

Stad Antwerpen
dienst stadsontwikkeling, afdeling Ruimte

Ontwerpend onderzoek
Hélène Roose

Projectregisseur
Evelyn Adriaensen

Regisseur stadsprojecten
Filip Smits

Directeur Ruimte
Katlijn Van der Veken

Secretariaat
Bedrijfseenheid Stadsontwikkeling
Den Bell
Francis Wellesplein 1
2018 Antwerpen
0032 3 338 23 81
ruimtelijkeplanning@stad.antwerpen.be

Inhoud

<u>1. Introductie</u>	5
Aanleiding	7
Enquête	9
Voorzinnenanalyse	11
Context	13
Verleden	15
<u>2. Onderzoek</u>	19
Landschap	21
Parkstructuur	27
Morfologie	33
Programma	39
Mobiliteit	45
<u>3. Masterplan</u>	51
Rivierduinenlandschap als kwalitatieve drager	52
Een open en continu park	53
Twee sterren brengen de Plage tot leven	60
De jachthaven als onderdeel van het park	61
De horeca, het kloppende hart	69
Recreatie troef!	76
Sint-Anneke Plage, vlakbij	77
Toekomstig wensbeeld	85
<u>4. Actieplan</u>	87
Actieplan	89
Ruuntelijk uitvoeringsplan	90
Landschapsinrichting	91
Ontwikkeling van de sterren	92
Gebiedsregie	93

1 Introductie



Het projectgebied omvat het (potentiële) recreatieve kerngebied, zijnde de Plage, de Robinsontuin, camping de Molen, het zwembad en de jachthaven. Aangezien de inbedding in de omgeving en een goede ontsluiting enorm belangrijk is, worden de huidige overgangen naar de aansluitende omgeving mee opgenomen in het onderzoek. Dit is de parkstrook ten zuiden van de Royal Yacht Club van België en de eerste strook van het Esmoreitpark langsheen de Gloriantlaan.

Aanleiding

Sint-Anneke Plage heeft aan grandeur en aantrekkingskracht verloren. De sector die hier waarschijnlijk het meest onder lijdt is de horeca. Zij zijn dan ook al jaren vragende partij voor het ondernemen van actie en eigenlijk de initiële aanleiding waarom de stad dit onderzoek aanging. Volgens de huidige gewestplanbestemming is de horeca vandaag gevestigd in een zone voor dagrecreatie. Horeca is een activiteit die binnen deze bestemming slechts als nevenfunctie toelaatbaar is. Door de bestemming te herbekijken via een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), en de horeca bijgevolg rechtszekerheid te geven, kunnen de ondernemers terug gaan investeren in hun zaken.

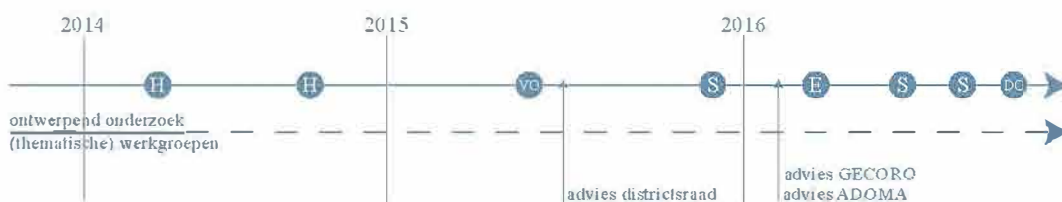
De horeca is steeds vragende partij geweest om dit te bekijken binnen een ruimere visie op de Scheldeboorden. Daar sluit de vraag aan bij het project van Waterwegen en Zeekanaal nv (W&Z). Zij bereiden in het kader van het Sigmaplan de dijkverhoging voor te Linkeroever. Het te verhogen deel op grondgebied Antwerpen gaat van Burchtse Weel tot aan het Sint-Annabos. W&Z liet door OMGEVING cvba, SBE nv en Royal Haskoning een visienota uitwerken als kader voor de werken. De dijk zal over de volledige lengte toegankelijk zijn voor recreatief medegebruik, inclusief het deel tussen de jachthaven en de Schelde. Dit zal de verbinding tussen de voetgangerstunnel en de Plage grondig verbeteren, waardoor de (mentale) afstand drastisch verkleint.

De voorbije jaren liep eveneens een zoektocht naar een locatie voor een nieuwe stadscamping. Middenvijver kwam als beste keuze uit het onderzoek. Naast locatie voor de nieuwe stadscamping zal deze site ook ingezet worden voor festivals. In 2017 zal een RUP het nieuwe kader vormen voor de activiteiten op Middenvijver. Camping De Molen, gelegen aan Sint-Anneke, komt dan vrij en kan worden herontwikkeld. Deze herontwikkeling biedt mogelijkheden voor het verder attractief maken van het gebied.

Ook de verschillende jachthavenclubs van Linkeroever vonden elkaar. Ze dromen van een actieve jachthaven met goede infrastructuur voor de vier clubs.

Bovenstaande initiatieven duiden de nood aan een geïntegreerde visie als kader voor toekomstige ontwikkelingen op Sint-Anneke Plage.

Het ontwerpend onderzoek rond Sint-Anneke Plage werd in 2014 opgestart en in eerste instantie overlegd met de horeca (H). In 2015 werd het tot dan toe gevoerde onderzoek gebundeld tot een voorontwerp masterplan (VP). Dit werd deze keer besproken met alle stakeholders (S) en er werd advies ingewonnen van de districtsraad, de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijk Ordening (GECORO) en de Adviesraad voor Duurzame Ontwikkeling en Milieu Antwerpen (ADOMA). Om meer duidelijkheid te krijgen naar gewenste invulling van het gebied organiseerde de stad in het voorjaar van 2016 een enquête (E). Met de adviezen en de resultaten van de enquête ging de stad door middel van verschillende werkgroepen aan de slag om de ideeën te verfijnen tot gedragen en haalbare principes. Deze werden in de zomerperiode van 2016 nog een laatste keer afgetoetst met de stakeholders. Het resultaat is voorliggend definitief ontwerp (DC).



Wat is de meest geschikte invulling voor het gebied tussen de IJcht Haven en de Bestaanshorreca?



Wat is de meest geschikte invulling voor het perceel aan de westzijde van de Gloriantlaan?



resultaten enquête Sint-Anneke Plage



Enquête

Rond de paasvakantie van 2016 werd een online-enquête georganiseerd. Hierin werd gepeild naar het imago van de plek, naar de redenen waarom mensen vandaag wel, of net niet naar de Plage gaan, en naar de toekomstwensen.

Bijna 1800 mensen gaven hun mening. De gemiddelde leeftijd van de deelnemers was 48 jaar met een nagenoeg gelijke verdeling tussen mannen en vrouwen. 38% is afkomstig van Linkeroever, 43% uit andere Antwerpse districten en nog eens 19% van buiten de stad Antwerpen. Het merendeel van de invullers brengt af en toe een bezoekje aan de Plage. 43% van de invullers komt minimaal 1 keer per week tot wekelijks naar de Plage. 31% ongeveer vier keer per jaar. Een groot deel van de invullers komt wel eens met de fiets (53%) of te voet (44%) naar de Plage, 42% komt wel eens met de wagen en nog eens 20% met het openbaar vervoer.

Wat opvalt is het nostalgische gevoel dat de mensen associëren met de Plage. Velen kennen de plek van toen ze klein waren, van een uitstap met familie of vrienden. Ze hechten dan ook veel waarde aan het authentieke karakter. Vandaag gaan bezoekers vooral naar de Plage voor de rust en het groen. Ze gaan er wandelen of brengen een bezoek aan de horeca.

Bijna de helft van de ondervraagden vindt het gebied onvoldoende gekend, en 70% van de invullers vindt dat de Plage meer gepromoot mag worden. Wat betreft de invulling van de twee percelen die in de toekomst vrijkomen, gaven de deelnemers voorkeuren mee zoals weergegeven op de linkerpagina.

tekorten

tekortzones



tekorten en tekortzones op stadsdeelniveau

Voorzieningenanalyse

De stad voerde een voorzieningenanalyse uit voor Linkeroever. Hierin komen volgende thema's aan bod: demografie, wonen, welzijn, morfologie, mobiliteit, milieu en lokale voorzieningen (onbebouwd en bebouwd). Wat volgt is een beknopte samenvatting van de conclusies.

Linkeroever is een stadsdeel met een relatief lage bevolkingsdichtheid. Er wonen opvallend meer 65 plussers (10% ten opzichte van de stad Antwerpen), en minder gezinnen met kinderen. Het percentage sociale woningen op Linkeroever is hoog (47,2% ten opzichte van 10,1% in de stad Antwerpen). Linkeroever is het meest groene stadsdeel van de stad Antwerpen (61,5% ten opzichte van 30% in de stad Antwerpen).

Het gebied tussen de Halewijnlaan, Blancefloerlaan, Gloriantlaan en Charles De Costerlaan is een buitenbeentje. Het gebied heeft een zeer hoge werkloosheidsdruk, een hoger percentage aan langdurige werklozen, een hogere leerlinguitval en een hoger percentage aan alleen lager gediplomeerden ten opzichte van de stad Antwerpen. Het netto-mediaan inkomen van de inwoners is zeer laag en de kansarmoede-index hoog.

Aan volgende voorzieningen is een tekort op Linkeroever: een (mini) supermarkt op buurtniveau, een hondenloopzone en huisarts op wijkniveau en een fuifruimte op stadsdeelniveau. Voor volgende voorzieningen geeft de kaart tekortzones aan op Linkeroever: jeugdwerk op buurtniveau, een dienstencentrum op wijkniveau en een jeugdhuis-centrum en een zwembad op stadsdeelniveau. Voorzieningen waar zowel een tekort aan is, als waar een tekortzone voor is terug te vinden op Linkeroever zijn een basisschool voor 350 leerlingen, kinderopvang met 85 plaatsen, een bakker, slager en een bank op buurtniveau. Op wijkniveau zijn er geen voorzieningen waaraan een tekort is en waarvan tekortzones terug te vinden zijn. Op stadsdeelniveau heeft Linkeroever een tekort aan volkstuinten en ook tekortzones.

Van volgende voorzieningen zijn geen tekorten of tekortzones op Linkeroever:

- buurt: woonbuurt, openruimte, speelterrein, buurtsportterrein, apotheek
- wijk: wijk open ruimte (> 5 hectare), tandarts, supermarkt
- stadsdeel: stadsdeel open ruimte (> 10 hectare), middenschool, deeltijds kunstonderwijs Muziek en Beeld, bibliotheek, cultuurcentrum, stadskantoor, politiekantoor en recyclagecentrum

Aangezien we Sint-Anneke Plage beschouwen als een recreatieve plek met een bovenlokale aantrekkingskracht, zijn voornamelijk de voorzieningen waar een tekort aan is of waarvan een tekortzones aanwezig is op stadsdeelniveau interessant (zie figuur linkerpagina).



ontwikkelingsconcept Scheldepark Linkeroever
recreatieve kaart

Scheldeland

Context

Het strategisch Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen (s-RSA - 2006) stelt het verbeteren van de relatie van de stad met haar rivier voorop. Als voorbeeld voor de toeristisch en recreatieve potentie van de stroom wordt onder andere verwezen naar het verbeteren van de toegankelijkheid van de Scheldeboorden. Daarin bevindt zich ook het Sint-Annastrand, dat als enige natuurlijke strand in Antwerpen behouden moet blijven en ingeschakeld kan worden in een recreatief netwerk. Bij het verder uitbouwen van de recreatievoorzieningen is het belangrijk de bestaande open ruimte niet verder aan te tasten, maar de beleving ervan juist te vergroten. De Scheldeboorden vormen een belangrijk ecologisch systeem in de stad. In functie van het beter benutten van de recreatieve mogelijkheden en het in stand houden van de natuurwaarden dringt een herstructurering van omgeving De Molen zich op. Een centrale fietsers- en voetgangersbrug, eventueel aangevuld met watertaxi's of waterbussen moeten een fysieke en functionele verbinding leggen tussen beide Scheldeoevers. Wat de omgeving van de jachthaven betreft is het belangrijk verder te onderzoeken hoe de kwaliteit van de openbare ruimte kan verbeteren, alsook de verbindingen met de andere voorzieningen.

De verschillende beleidsdocumenten die sinds het strategisch ruimtelijk structuurplan Antwerpen (2006) zijn opgemaakt, gaan hier verder op in.

De principes voor Linkeroever werden verder onderzocht in het Ontwikkelingsconcept Scheldepark (2008). De recreatieve potentie van de groengebieden op Linkeroever komen in deze studie duidelijk tot uiting. Mocht dit gebied functioneren als één geheel, gekoppeld aan een leesbare en logische padenstructuur, met duidelijke toegangen, zou de stad een Scheldepark rijker zijn. Het 'rondje om Linkeroever' leidt langs het hart van het park, maar evengoed langs de natuurlijke Scheldeoevers met zicht op de rede.

Op basis van de ontwikkelingsvisie verrichtte de stad ontwerpend onderzoek om de potenties van de Scheldeoevers van Linkeroever bloot te leggen. Over Sint-Anneke Plage werd volgende geconcludeerd: Sint-Anneke is een bovenlokale recreatieve aantrekkingspool binnen het Stedelijk Deltapark. Een 'ster'. Deze wordt uitgebouwd met respect voor de eigen fijnkorrelige identiteit en als volwaardig onderdeel van de parkstructuur van de Scheldeboord.

In het bovenlokaal groenplan Antwerpen (voorontwerp 2016) wordt Sint-Anneke Plage opgenomen in het Scheldeland. Het Scheldeland is nagenoeg volledig geselecteerd in het Natura2000-netwerk en is op Europees niveau beschermd als Vogel- of Habitatrictlijngebied. De hoge ecologische waarde is te danken aan de unieke positie van de stad Antwerpen in het samenvloeien van zout zeewater en zoet rivierwater. Deze brakwater-habitat blijkt zelfs op wereldniveau zeldzaam. Basisbouwstenen van een brakwaterhabitat zijn de slikken en schorren. De geplande Sigmawerken bieden een uitgelezen kans om naast de bescherming tegen het water, ook de natuurwaarden te versterken, het recreatieve en klimaatadaptieve potentieel te optimaliseren en de beleving van de Schelde te herdenken. Het onderzoek in het kader van het groenplan verliep parallel aan het onderzoek in het kader van dit masterplan. De bevindingen uit de case maken integraal deel uit van dit voorontwerp Masterplan.

De oeververbinding die in het structuurplan vermeld wordt, komt ook terug in het mobiliteitsplan Antwerpen (2015). Voor personenvervoer zou het interessant zijn om in een extra verbinding te voorzien tussen rechteroever en Linkeroever. Dit kan door middel van bv. waterbussen, watertaxi's, een overzetboot,... Wat de verbindingen over land betreft wil het mobiliteitsplan inzetten op het doortrekken van het openbaar vervoeraanbod tot Linkeroever-Noord. In eerste instantie zou dit gebeuren door het inzetten van de streeklijnen. Nadien kan de nood aan een tram-antenne worden geëvalueerd. Verder is Linkeroever opgenomen in de lage-emissiezone die in de loop van 2016 wordt ingevoerd.



aankomst op Sint-Anneke Plage



waterspeeltuin



het strand



Verleden

uit Sint-Anneke Plage. Herinneringen aan het vakantie- en woondorp van Sint-Annastrand - 1930-1969

Tijdens de wereldtentoonstellingen van 1885 en 1894 oefende de dorpskern Sint-Anna een grote aantrekkingskracht uit op de Antwerpenaars. De wereldtentoonstellingen waren de aanleiding om Sint-Anna of ook Sint-Anneke uit te bouwen tot een oord van vermaak. Het dorp was gelegen waar nu het gebouw van de voetgangerstunnel staat. Naar het noorden toe lagen de jachthavens Cirque Nautique en Royal Yachtclub. Achter het fort, met zicht op de polders, openden een paar democratische eetgelegenheden de deuren. Hier konden dagtrippers een roeiboortje huren en mosselen eten. Sint-Anneke werd een echt prettdorp.

In 1923 moet het dorp verdwijnen voor de bouw van de voetgangerstunnel en de Waaslandtunnel. Maar met de komst van beide tunnels won Sint-Anneke Plage aan aantrekkingskracht. Zonnekloppers en pootjebaders kwamen massaal naar een echt stukje strand, gecreëerd door de jarenlange zandopsputtingen.

Ten tijde van de economische crisis in 1932 werd Sint-Anneke het toevluchtsoord voor betaalbare ontspanning. Kampeeders vonden hun weg naar de Plage. In eerste instantie konden zij daar gratis verblijven, maar dit veranderde toen het terrein in 1934 in concessie werd gegeven. Het verblijven in tenten evolueerde naar het zetten van (tijdelijke) houten huisjes tot permanente woningen in de jaren '50.

In 1936 werd de wet voor jaarlijks betaalde vakantie ingevoerd. Plots was er tijd voor gezinsuitstapjes, ook voor de werkende klasse. Sint-Anneke Plage, voor de Antwerpenaars binnen handbereik, kreeg een nieuwe toekomst, die van congé payé. De molen werd naar Antwerpen-Strand gebracht, de wandeldijk kwam tot stand met daarlangs verschillende eet- en drankgelegenheden, er kwam een kruidenier, vis- en schaaldierenwinkel, drogisterij, en een openluchtzwembad. Op en rond de plage heerste een sfeer van Blankenberge in het klein.

Vanaf de oorlog in 1940 begon het gebied te verkommeren. Er was te weinig geld en materiaal voorhanden voor onderhoud, af en toe vond een overstroming plaats en een bombardement in 1942 richtte veel schade aan. Tijdens en na de oorlog nam het aantal bungalows weer flink toe. Vanaf 1946 mochten de zomerresidenten ook tijdens de wintermaanden verblijven op Sint-Anneke. Ze worden vanaf dan beschouwd als 'normale' bewoners van Antwerpen.

Rond 1950 kwam een eerste aanzet tot ruimtelijke ordening. Het aantal woningen nam toe. Linkeroever werd een satellietstad van Antwerpen. In 1950 werd ten zuiden van de plage de jachthaven geopend. In 1969 moest het bungalowpark worden afgebroken.

De intercommunale IMALSO begon met de systematische ophoging van het hele gebied en de afbraak van bestaande bebouwing. Er kwamen nieuwe straten en verbindingswegen waarbij men zich liet inspireren door ondermeer het urbanisatieplan van Le Corbusier. Behalve villa's verschenen begin jaren '50 de eerste wijken met sociale woningbouw. Eind jaren '50 werden de eerste flatgebouwen opgetrokken.

Met de uitvoering van het Signaplan, dat werd opgemaakt na zware overstromingen in 1976, verdween het mooie zicht van Sint-Anneke op de Schelde. Sint-Anneke bleef desondanks een plek waar jong en oud zich konden vermaken. De Robinsontuin werd aangelegd en radio Minerva vestigde zich aan de Kastanjedreef.

Vandaag de dag is het minder druk op Sint-Anneke. Bezoekers komen nu voor de rust en Sint-Anneke Plage blijft the place to be om mosselen te eten. Op mooie dagen lokt het openluchtzwembad nog tot 3000 bezoekers.





de eerste botenloods, van 1879, die in 1899 overgedragen werd aan de 'S' vanaf 1904 "Royal Yacht Club de Belgique". In het midden de twee 'd' en 1899 Tussen beide de Kreek of "jachthaven". Links het "Kursaal" (Ar Nautique Anversoise - 1907)



2 Onderzoek



slikken- en schorrenlandschap met typerende weelderige brakwatervegetatie

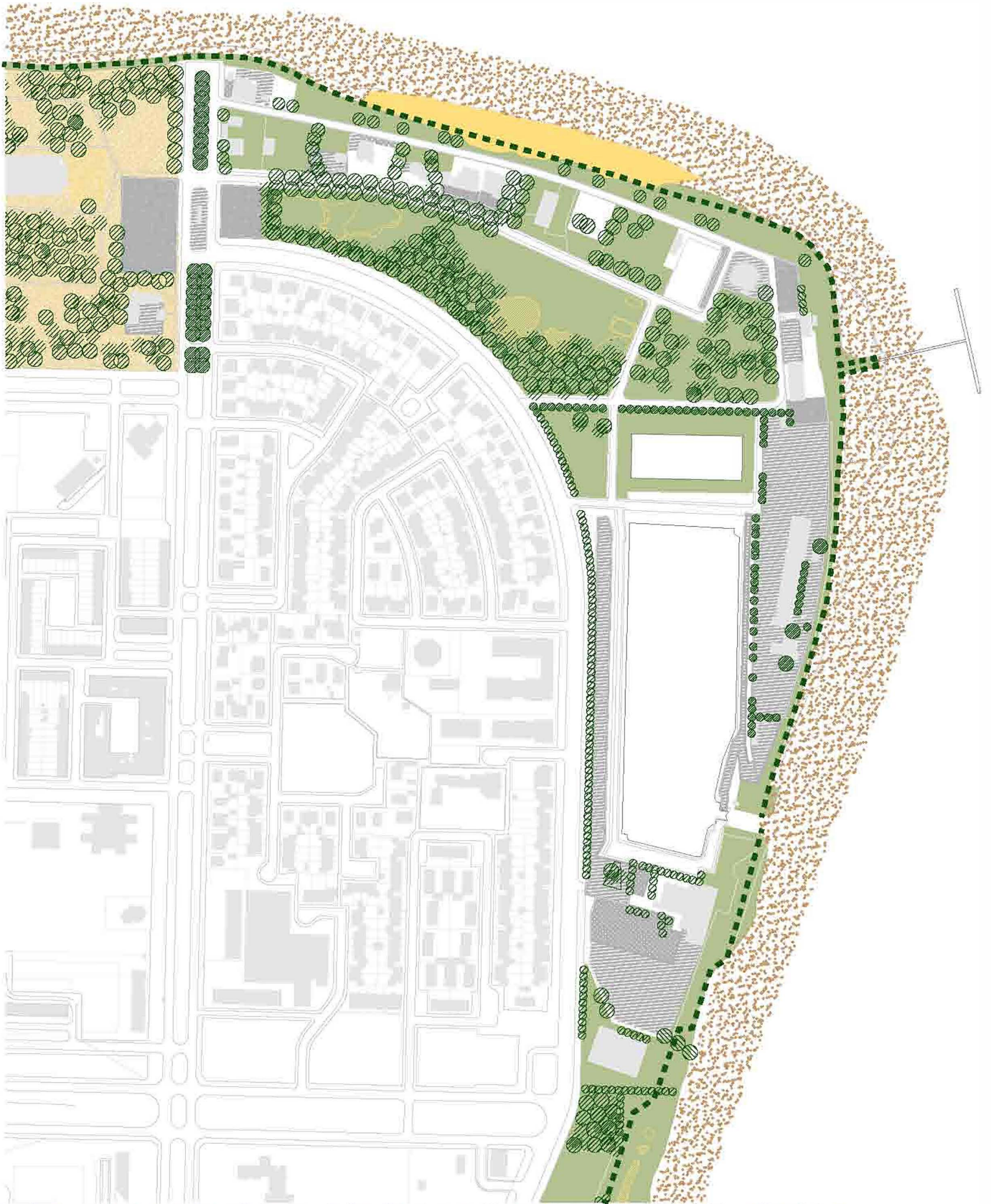


oijk met een toplaag van kleiige teelaarde waarop gras is ingezaaid










opgespoten zandlandschap met een voedselrijke toplaag

Landschap



Een kaart van het bestaande landschap met buitendijks natuurgebied en binnendijks een gecultiveerd landschap.

- | | | | | | |
|---|-------------------------------|---|-----------------------|---|------------|
|  | Slikken en schorren |  | Aangevoerd zandstrand |  | Vegetatie |
|  | Verruigd duinachtig landschap |  | Voedselrijke toplaag |  | Verharding |
|  | Dijk met kleiige teelaarde | | | | |

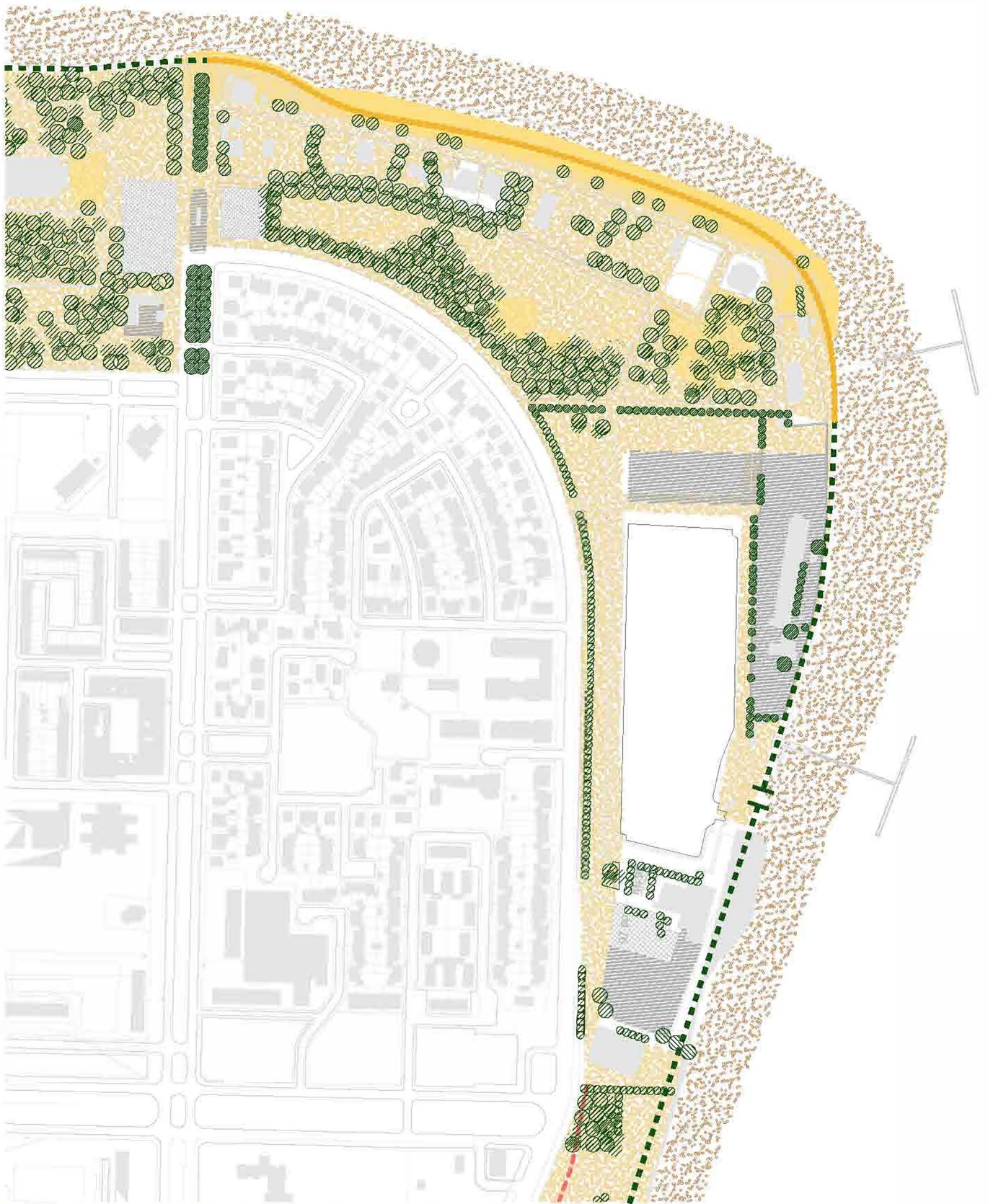
Bestaand Landschap.

Te beginnen aan de Schelde naar het vaste land toe worden volgende landschappelijke zones waargenomen:

- slikken- en schorrenlandschap met typerende weelderige brakwatervegetatie
- verruigd duinachtige landschap met voedselarme schrale zandbodem, mogelijk door de buitendijkse winddynamiek
- dijk met een toplaag van zanderige kleiige teelaarde waarop gras is ingezaaid
- opgespoten zandlandschap met een voedselrijke toplaag van zanderige teelaarde, ontstaan door onder andere bladval en het inzaaien van gras

In grote lijnen zijn de buitendijkse zones natuurlijk en de zones binnen de dijk gecultiveerd. Ter hoogte van de wandeldijk is een zandstrand gecreëerd door het aanvoeren van grofkorrelig schelpenzand.

De aanwezige beplanting is typisch voor gecultiveerde gebieden en verschilt weinig van om het even welk ander parkje in de stad. In het projectgebied is onder andere liguster, berberis, sneeuwbes, philadelphus, paardekastanje en plataan terug te vinden.



Het vooropgestelde rivierduinenlandschap sluit maximaal aan bij de aanwezige ondergrond en de omgeving.

- | | | | |
|---|-----------------------|---|-----------------------|
|  | Slikken en schorren |  | Aangevoerd zandstrand |
|  | Rivierduinenlandschap |  | Voedselrijke toplaag |
|  | Duin |  | Vegetatie |

Gewenst Landschap

De aanwezige ondergrond is uniek in Antwerpen en enkel terug te vinden op Linkeroever. Landschappelijk onderscheidt Sint-Anneke Plage zich vandaag echter nauwelijks van de rest van de stad. Door het landschap terug te laten aansluiten bij de ondergrond, en te evolueren naar een rivierduinenlandschap, zal Sint-Anneke Plage een bijzondere en unieke kwaliteit krijgen. Het wordt de drager voor een heel eigen karakter van de Plage. Van het Esmoreitpark, over de Robinsontuin, langsheen de jachthaven tot aan de zuidelijke Scheldeboorden.

De typische duinvegetatie krijgt terug een kans door graslandbeheer toe te passen en / of waar nodig teelaarde weg te plaggen. Dit landschap biedt bovendien het voordeel dat het naargelang de (recreatieve) noden verschillende vormen kan aannemen. Afhankelijk van de locatie en het vooropgestelde gebruik is het meer open en zanderig, of meer gesloten en verruigd. De bestaande dijk bijvoorbeeld wordt 'ingepakt' in een duin waarin open strandzones gerealiseerd kunnen worden. De bestaande vegetatie zal bij uitval plaats maken voor soorten die goed gedijen in de zanderige ondergrond. Boomsoorten eigen aan dit landschapstype zijn bijvoorbeeld esdoorn, grauwe els en zomereik. Naar struiken toe is dit ...

Naast het natuurlijke en ruimtelijke aspect draagt de open ruimte ook bij aan de verkoeling van de stad. Open groene ruimte en water zijn broodnodig om het stedelijke hitte-effect tegen te gaan. Ze zorgt voor verkoeling in de warme stad. Het beschermen de Robinsontuin, het strand,... is bijgevolg heel belangrijk.

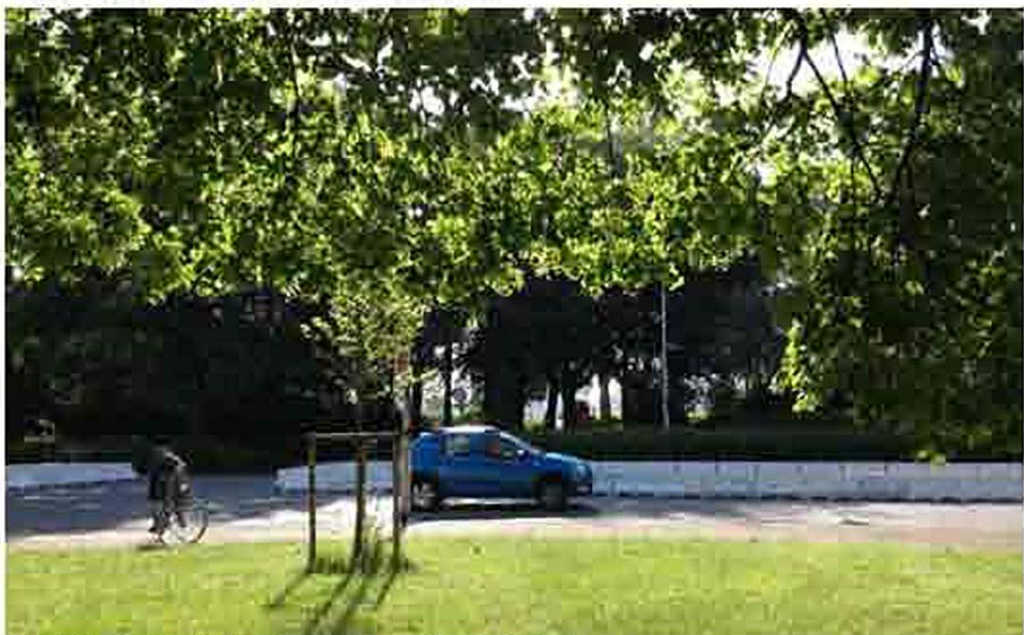
Het gewenste landschap zal verder worden geconcretiseerd door middel van een landschapsontwerp.



tuchtfoto van de jachthaven



borden wijzen naar de horeca die 'verstopt' zit



het zicht van de Charles de Costerlaan naar de Schelde

Parkstructuur



De huidige beplanting en afsluitingen zorgen vandaag voor een gefragmenteerd landschap waarin onderlinge relaties zoek zijn.

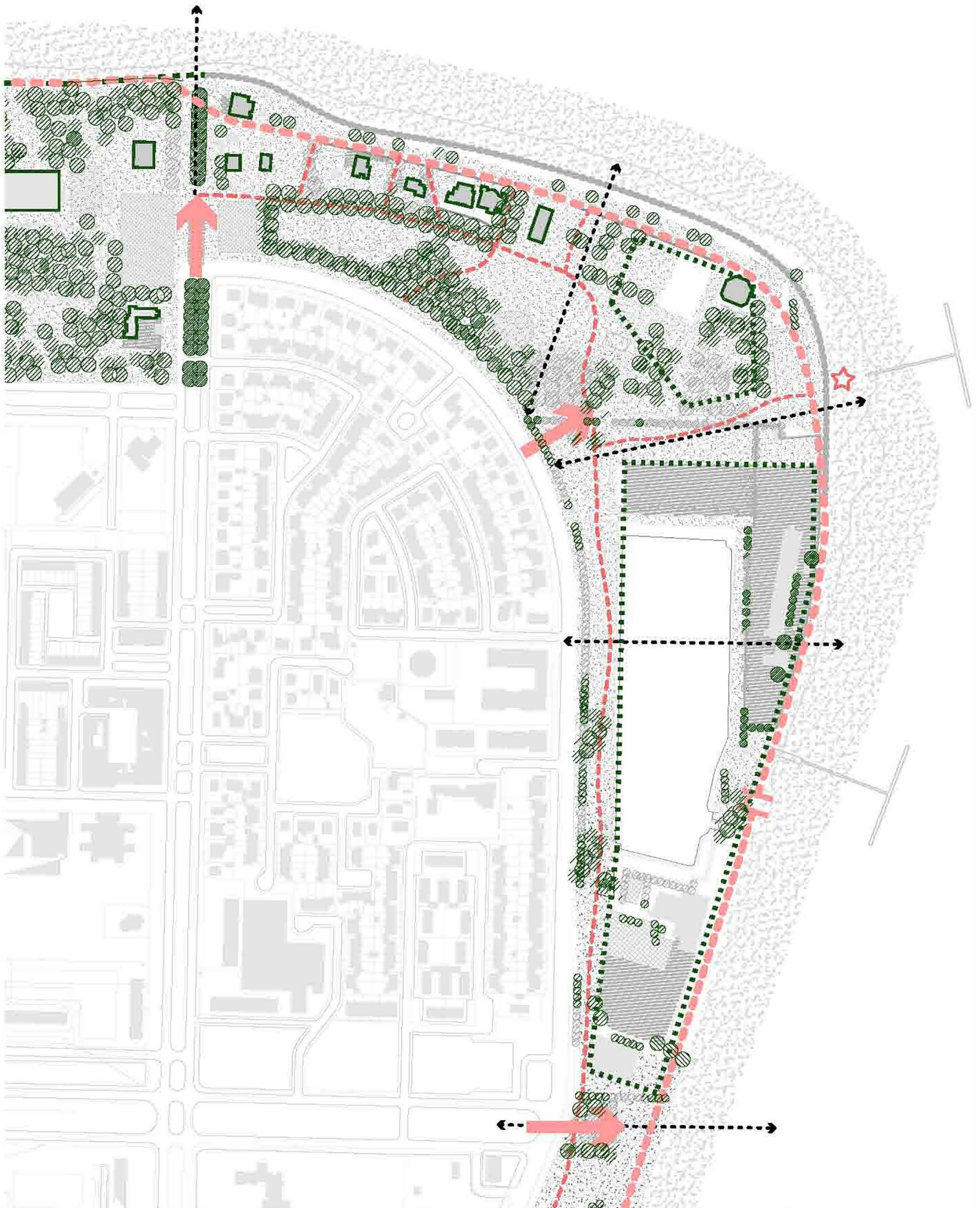
- | | |
|--|---|
|  Padenstructuur |  Vegetatie |
|  Hekwerk |  Doorzichten |
|  Hagen |  Verstoorde relatie met de Schelde |

Bestaande Parkstructuur

De percelen in het projectgebied zijn vaak sluiten zich af van hun omgeving door middel van hagen, hekwerk, muren,.. Op een luchtfoto ten tijde van de opbouw van Linkeroever, zijn bomerijen te zien die bij wijze van scherm geplaatst werden. Deze staan er nog en dragen bij aan een gefragmenteerd landschap. Gegroepede bomen en struiken bakenen bijkomend ruimtes af waardoor dit effect nog versterkt wordt. Het landschap is slechts beperkt toegankelijk en niet uitnodigend voor de recreant. Waar je vanuit de verte de terrasjes zou moeten zien, staan vandaag tot op 50 meter van de horecazaken pijlen om de aanwezigheid ervan aan te geven. Ook de relatie met de Schelde is op verschillende plaatsen verstoord. Dit is vooral opvallend aan het einde van de Charles De Costerlaan en op het einde van de jachthavenweg. Niets doet vermoeden dat je daar slechts op een goede 100 meter van de Schelde staat.

De padenstructuur is er één van doodlopende stukken en paden die via achterkanten leiden. Ook de jachthavencluster betekent een groot obstakel in het netwerk. De wandeling die je vanaf de voetgangerstunnel kan volgen richting het noorden, wordt ter hoogte van de jachthaven abrupt onderbroken. Sint-Anneke Plage ligt van daaruit verstopt.

De verschillende onderdelen van het gebied, zoals het strand, de Robinsontuinen en de jachthaven, staan vandaag nagenoeg niet in relatie tot elkaar.



Sint-Anneke Plage wordt een open en doorwaadbaar park waar de verschillende gebieden elkaar versterken.

- | | | | | | |
|---|----------------|---|---|---|--------------|
|  | Dijkpad |  | Gebouwen als stempels |  | Doorzichten |
|  | Padenstructuur |  | Landschappelijk ingepaste
perceelsafbakening |  | Panoramapunt |
|  | Parktoegangen |  | Vegetatie |  | |

Gewenste Parkstructuur

Sint-Anneke Plage wordt een open en doorwaadbaar park waarin de verschillende parkonderdelen met elkaar in relatie gebracht worden. Vanuit de Robinsontuin wordt de jachthaven beleefbaar, vanaf het strand kijk je langsheen de horeca naar de speeltuin en vanaf de jachthaven lonken de terrasjes aan de Wandeldijk.

In functie hiervan verdwijnen hekken, hagen en muren waar mogelijk. Op strategische plaatsen worden bomenschermen, bomengroepen of struikgewas strategisch gerooid. Ter hoogte van de Charles De Costerlaan wordt de Scheldeboord opengewerkt. Dit komt de relatie met de Schelde ten goede, maar zal ook de verbinding naar de Plage meer uitnodigend maken. Een herstel van de relatie met de Schelde dringt zich ook op aan het einde van de Jachthavenweg, van de Thonetlaan naar de Scheldebocht.

De jachthaven maakt als één grote cluster onderdeel uit van de Scheldeboorden. Ze wordt omgeven door het park. Ook hier is het belangrijk goed na te denken over hoe de jachthaven kan afgesloten worden van zijn omgeving. Het doel moet in ieder geval zijn zoveel mogelijk hekwerk te vermijden en de beleving van de jachthaven te vergroten.

Verder staan gebouwen als ‘stempels’ in het park. Het afbakenen van slechts kleine private ruimtes in plaats van volledige percelen draagt bij tot de doorwaadbaarheid van het gebied. Noodzakelijke perceelsafbakeningingen worden zoveel mogelijk landschappelijk ingepast.

Een nieuwe padenstructuur langsheen de Scheldeboorden voert de recreant ter hoogte van Sint-Anneke Plage zowel langsheen de Schelde als door het binnengebied. De doodlopende eindes worden met elkaar verbonden tot een netwerk. Op het verhoogde dijklichaam langsheen de jachthaven komt een onderhoudspad van 3,5 meter breed waar de recreant gebruik van mag maken. Ter hoogte van de Scheldebocht verbijzonderd het klassieke dijkprofiel tot een panoramapunt. Het dijkpad buigt ter hoogte van de Plage af naar de Wandeldijk, de weg aan de Scheldezijde van de horeca. Ter hoogte van de horeca wordt geen onderhoudspad voorzien op de dijk. Zoals aangegeven in het gewenste landschap zal de dijk hier worden ingepakt in een duin. Langsheen de horeca, tussen het strand en de Robinsontuin, zullen verschillende doorsteken de Wandeldijk met de Kastanjedreef verbinden. Hiervoor worden de begroeide doorsteken vrijgemaakt.

Drie toegangen zullen dit gebied ontsluiten. Een eerste ligt op het einde van de Gloriantlaan, een tweede ter hoogte van de Charles De Costerlaan en een derde ter hoogte van de huidige jachthavenweg. Als er ooit terug een verbinding over water gerealiseerd zal worden, zal deze centrale toegang aan belang winnen.

Het geheel resulteert in een leesbaar geheel dat bevattelijk is voor het spelende kind, de wandelaar en de horecabezoeker.



botenparking tussen Thonetlaan en jachthaven

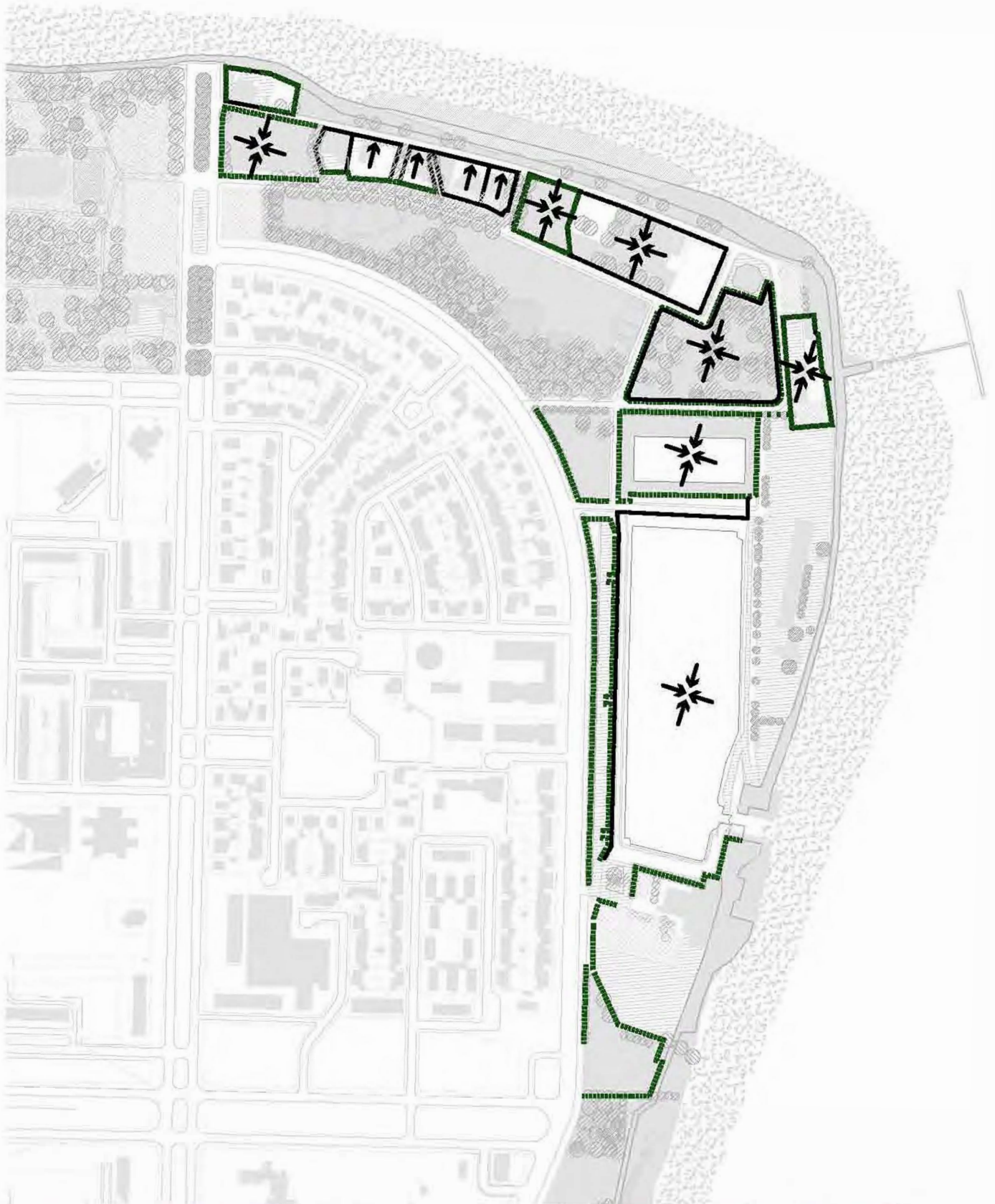


langs een de afscheiding en is achterin de Robinsontuin te zien



de achterkant van een herenwoning langs de Kasanj edreef

Morfologie



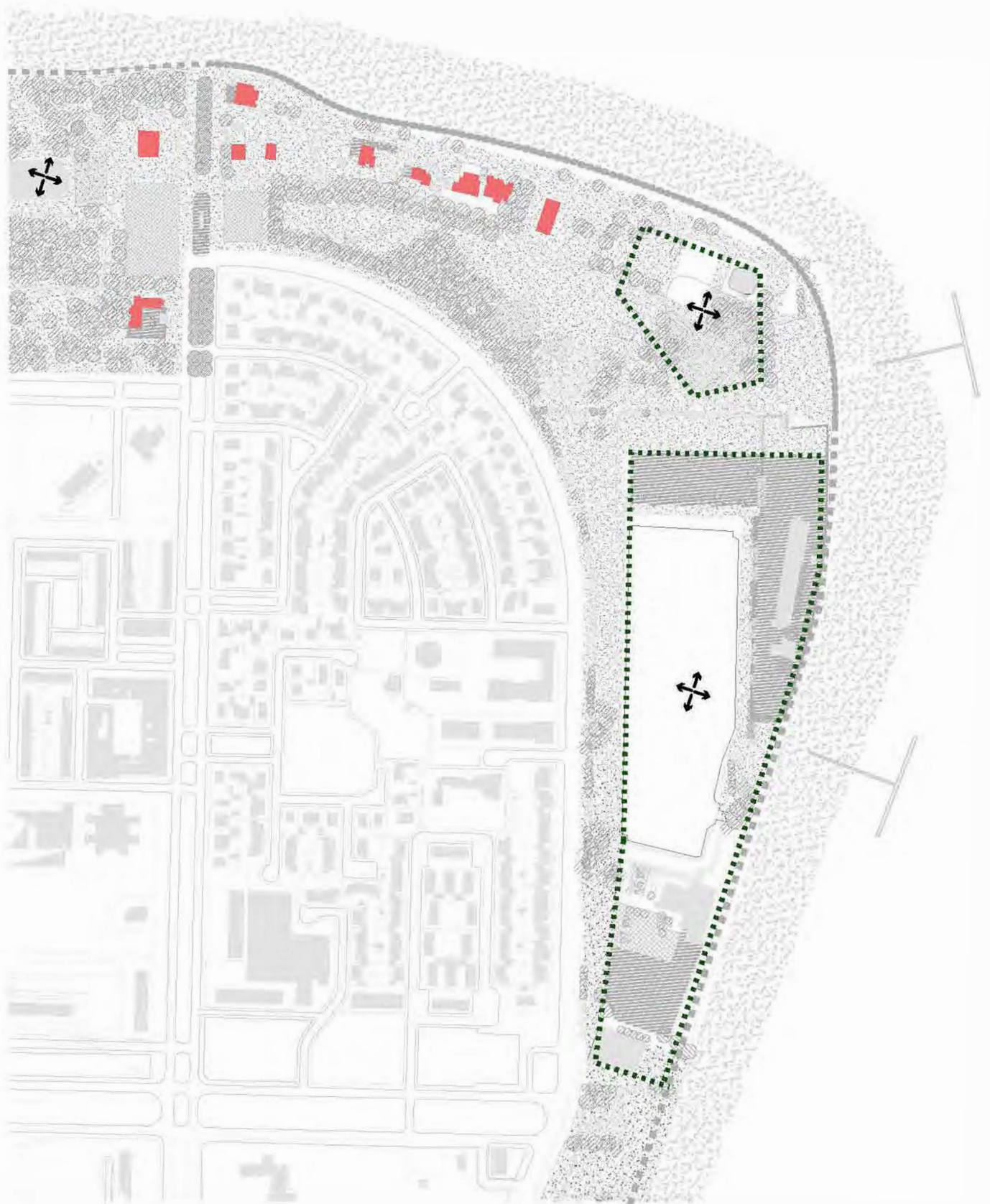
De aanwezige functies staan vandaag op zichzelf en sluiten zich elk op een eigen manier af van elkaar en hun omgeving.

-  Hagen
-  Eenzijdig gerichte functie
-  Afsluitingen
-  Op zichzelf gerichte functie




Bestaande Morfologie

Langsheen de Wandeldijk sluiten de verschillende functies elk op een eigen manier aan op de omgeving. Dit resulteert in een diffuus, niet-kwalitatief beeld dat bepaald wordt lange ononderbroken gevels. Diezelfde functies geven ook uit op de Kastanjedreef, maar dan met hun achterzijde. Dit resulteert in een allesbehalve aantrekkelijke omgeving. De uniformiteit is langs de verschillende zijden zoek.

Daarnaast zijn de aanwezige functies vandaag op zichzelf gericht en gaan ze geen relatie aan met hun omgeving. Voornamelijk de relatie van de horeca met de Robinsontuin is vandaag nagenoeg onbestaande. Maar ook voor de jachthaven is dit van toepassing. Ze blokkeert de beleving van het Scheldelandschap en betekent vandaag de dag zeker niet de meerwaarde die ze zou kunnen betekenen voor Sint-Anneke Plage.



Gebouwen staan als stempels in het open landschap en richten zich naar de omgeving.

-  Paviljoenen
-  Landschappelijk ingepaste
perceelsafbakening
-  Op de omgeving gerichte functie

Gewenste Morfologie

De gebouwen en bijhorende percelen dragen ook bij tot het creëren van een open en toegankelijk park. Ze worden als paviljoenen in het doorlopende landschap geplaatst waardoor achterkanten verdwijnen. De horeca oriënteert zich zowel naar de Wandeldijk als naar de Robinsontuin. Maar ook naar de doorsteken toe zorgt ze voor levendigheid en aantrekkingskracht. Door deel uit te maken van het natuurlijke landschap (zie landschappelijke ondergrond), kunnen de functies optimaal inspelen op en genieten van de kwaliteiten van het gebied. Tenzij ze ingepast worden in het landschap, is het belangrijk zoveel mogelijk hagen en afrasteringen te vermijden. Ook terrassen worden beperkt begrensd. Deze principes gelden voor heel het gebied en versterken de kwaliteit ervan. Bezoekers voelen zich het hele jaar door welkom op Sint-Anneke Plage en twijfelen niet om te stoppen aan een terrasje.

Inspelend op het historische gegroeide beeld van Sint-Anneke Plage zal het toepassen van 'vakantie'-architectuur de recreatieve zone een heterogeen experimenteel karakter geven. Dit karakter wordt zowel versterkt door oude gebouwen te herwaarderen, als door nieuwe paviljoenen toe te voegen. Sint-Anneke Plage wordt als recreatieve cluster aan het Scheldepark een platform voor kwalitatieve paviljoen-architectuur.



zwembad De Molen trekt op zonnige dagen tot 3000 bezoekers per dag

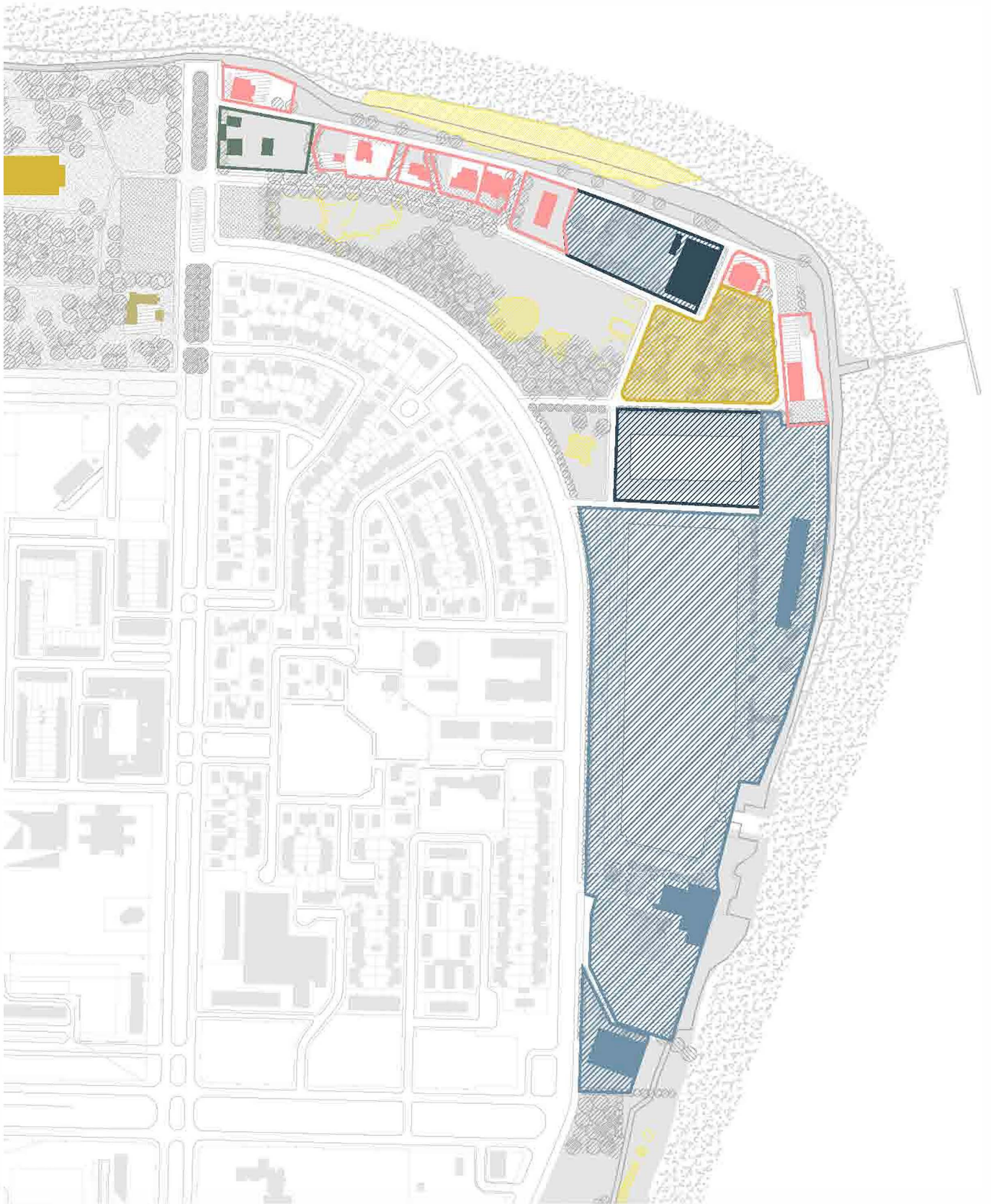


een verscholen tuinbouwschool tussen de Wandelwijk en de Kastanjedreef, zijde Gloriantlaan



de nieuwe speeltuin in de Robinsontuin

Programma



Sint-Anneke Plage bevat verschillende functies die passen binnen een recreatieve omgeving. Vandaag versterken ze elkaar niet.



Horeca
Tuinbouwschool
Zwembad



Manège
Scouts
camping de Molen



Jachthaven
Maquette-dok
Strand/Speel terreinen

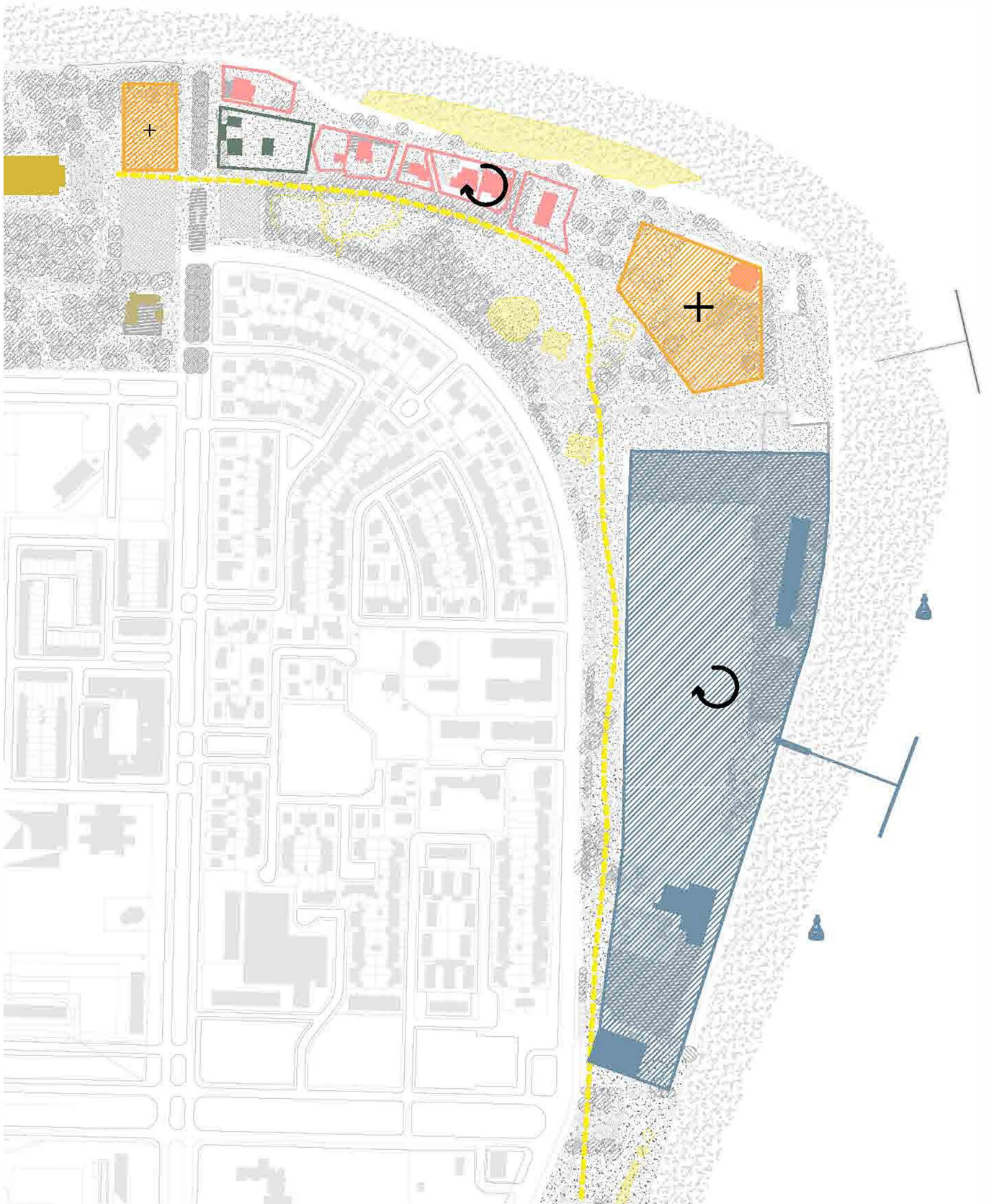
Bestaand Programma.

Recreanten vinden een mooi aanbod van ontspanningsmogelijkheden in het projectgebied. Wat betreft horeca liggen tussen de Wandeldijk en de Kastanjedreef verschillende horecazaken, ligt aan de Scheldezijde van de Wandeldijk ter hoogte van de Gloriantlaan ook een horecazaak, alsook twee zomersbars in de Scheldebocht. Over de horecazaak aan de Gloriantlaan is een tuinbouwschool gevestigd. Aanvullend is er het openluchtzwembad De Molen, camping De Molen, het dok voor de miniatuurclub en naar het zuiden toe de jachthaven met twee clubs. Voor Linkeroever is een speelweefselplan opgemaakt. Dat benadrukt de kwaliteit van de Robinsonspeeltuin en het nieuwe skateterrein. Het houdt echter minder vast aan de speelslinger met verschillende speeltuinen die vandaag aanwezig is langs de Schelde.

Sint-Anneke Plage kan worden beschouwd als een recreatieve cluster. Veel van de functies zijn echter gebonden aan de zomerperiode 's Avonds en 's winters geeft de Plage een eerder verlaten indruk. De huidige gewestplanbestemming, grotendeels gebied voor dagrecreatie, laat niet veel andere mogelijkheden toe.

Sint-Anneke Plage is geselecteerd als één van de 'stille plekken' in de stad. Een 'stille plek' wordt beschouwd als een zeldzame plaats in de stad waar men tot rust kan komen. Het is ook één van de redenen waarom recreanten de plaats vandaag bezoeken.

In het projectgebied zijn verschillende parkings gelegen. Er zijn zowel parkings op het openbaar domein, als op de private gronden. Ondanks de hoeveelheid aan parkeerplaatsen staan auto's eender waar ze de toegang en de plaats vinden (Kastanjedreef). Het openbaar domein is vandaag aangelegd op maat van de auto, met de nodige nadelige effecten voor de beleving van de 'zachte' gebruiker tot gevolg.



De huidige functies krijgen rechtszekerheid en meer uitbatingsmogelijkheden. De jachthaven zorgt voor een verlevendiging van de watersport in de stad. Twee ontwikkelingszones brengen een programma dat ook 's avonds en 's winters voor leven zorgt.

Horeca
 Tuinbouwschool
 Jachthaven
 Nieuwe steiger

Manège
 Scouts
 Strand/Speel terreinen
 Aanmeerboei

Zoekzone nieuwe functie
 Recreatief netwerk
 Nieuwe functie
 Verlevendigen functie

Gewenst Programma

Sint-Anneke Plage heeft nood aan functies die meer leven brengen in het gebied. Functies die ook 's winters en 's avonds volk lokken naar Sint-Anneke Plage. Belangrijk voor nieuwe toevoegingen is dat ze passen binnen het recreatieve kader van de Plage, dat ze toegankelijk zijn voor iedereen en dat ze zo weinig mogelijk overlast bezorgen naar de omwonenden toe. De krijtlijnen zoals aangegeven in de gewenste parkstructuur en de gewenste morfologie zijn ook van toepassing op eventuele toevoegingen: het landschappelijk inpassen ervan, toevoegingen als stempels in het landschap, - zonder hagen, hekwerken en muren, gebouwen die zich richten naar hun volledige omgeving, gebouwen met architecturale kwaliteit.

Binnen de resultaten van de voorzieningenanalyse en de uitkomst van de enquête, lijkt een binnen- en buitenzwembad in de Scheldebocht in grote mate te beantwoorden aan het gevraagde. Dit kan verder opgeladen worden binnen de hierboven beschreven randvoorwaarden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het uitbouwen van wellness- en sportfaciliteiten, een hotel, restaurant, café,... In de zone ten westen van de Gloriantlaan is ook ruimte voor bijkomend programma. Toevoegingen hier passen eveneens binnen de in de eerste alinea beschreven principesq.

Wat betreft de bestaande restaurants en café's is er nood aan vernieuwing. Ze zullen bij de goedkeuring van het ruimtelijk uitvoeringsplan in eerst instantie rechtszekerheid krijgen, waardoor ze opnieuw kunnen investeren in hun zaken. Daarnaast worden de uitbatingsmogelijkheden herbekeken en zal ook het uitbaten van kleinschalige verblijfsaccommodatie toegelaten worden.

Naast financiële investeringen zullen de ondernemers en eigenaars van de Plage ook op een andere manier moeten werken aan een heropleving. Door samen te werken kunnen zij een frisse 'vibe' creëren rond de Plage. Ze kunnen elkaars activiteiten versterken door bijvoorbeeld de tuinbouwschool in te schakelen voor het aanleveren van verse kruiden,... samen evenementen organiseren zoals het grootste mosselsouper, een zomermarkt, drive in,... Dergelijke activiteiten zouden kunnen bijdragen aan het imago en de attractiviteit van de Plage.

Om de kwaliteit van de jachthaven te verbeteren is vernieuwing aan de orde. Ingrepen die de levendigheid van de jachthaven en van de watersport op de Schelde kunnen verbeteren worden toegejuicht. Bijvoorbeeld het voorzien van aanmeerboeien in de Schelde, of zelfs een bijkomende aanlegsteiger, zou bevorderend zijn voor de pleziervaart op de Schelde. Verder moet de focus van de jachthaven in de eerste plaats blijven liggen op activiteiten die bij de sport horen: winterberging, onderhoud,...



een horecazaak met parking langs de Kastanjendreef

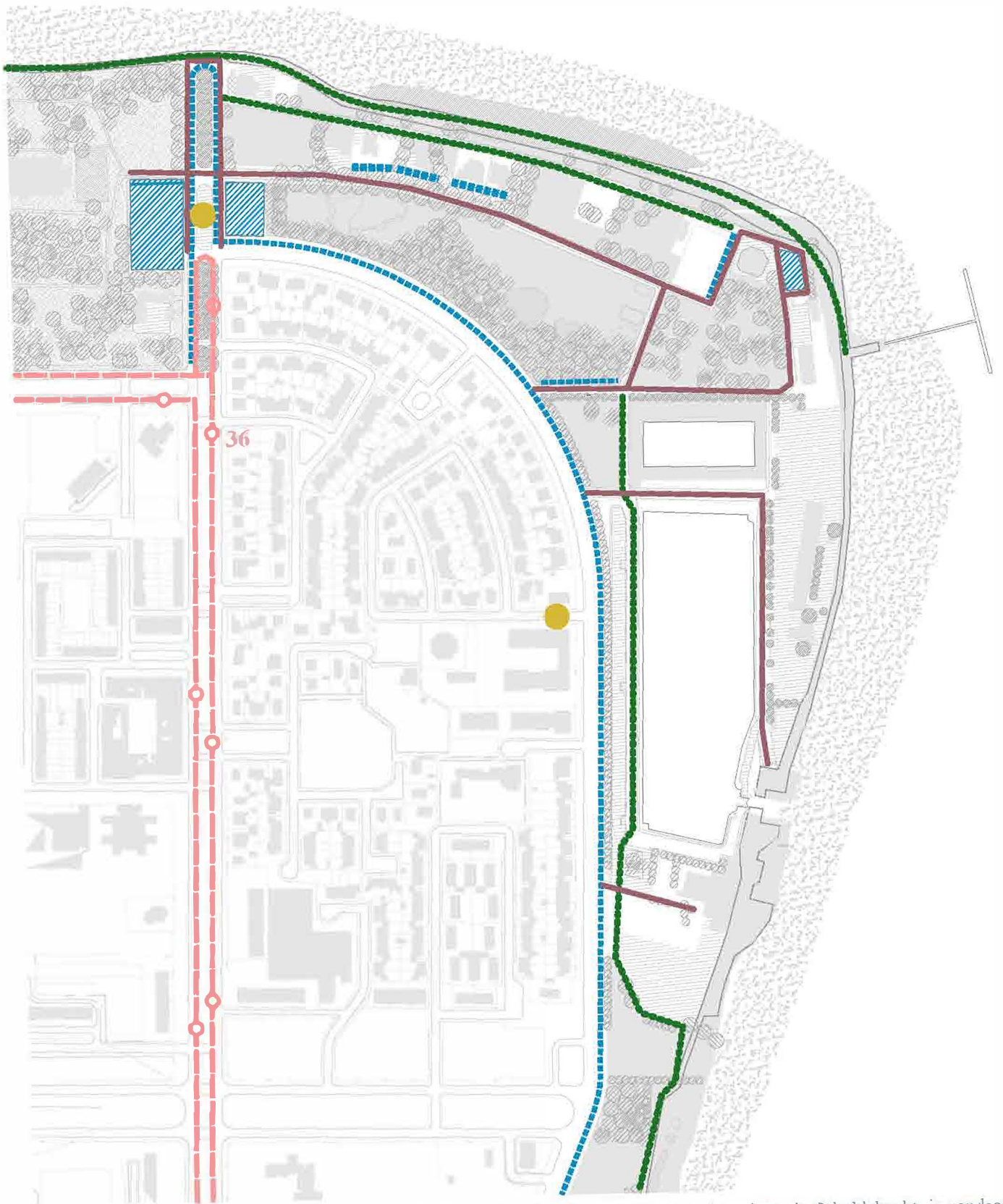


parking voor de manege



de steiger die ingezet zou kunnen worden voor een oeververbinding met rechts het dijkpad

Mobiliteit



Gemotoriseerd verkeer eist vandaag veel plaats op in het gebied. De plaats met het mooiste zicht, de Scheldebocht, is vandaag een parking.

- | | |
|---|---|
|  Voet- en fietspaden |  Geclusterd parkeren |
|  Wegen toegankelijk voor autoverkeer |  Velostation |
|  Dwars- en langsparkeren |  Openbaar vervoer |

Bestaande ontsluiting

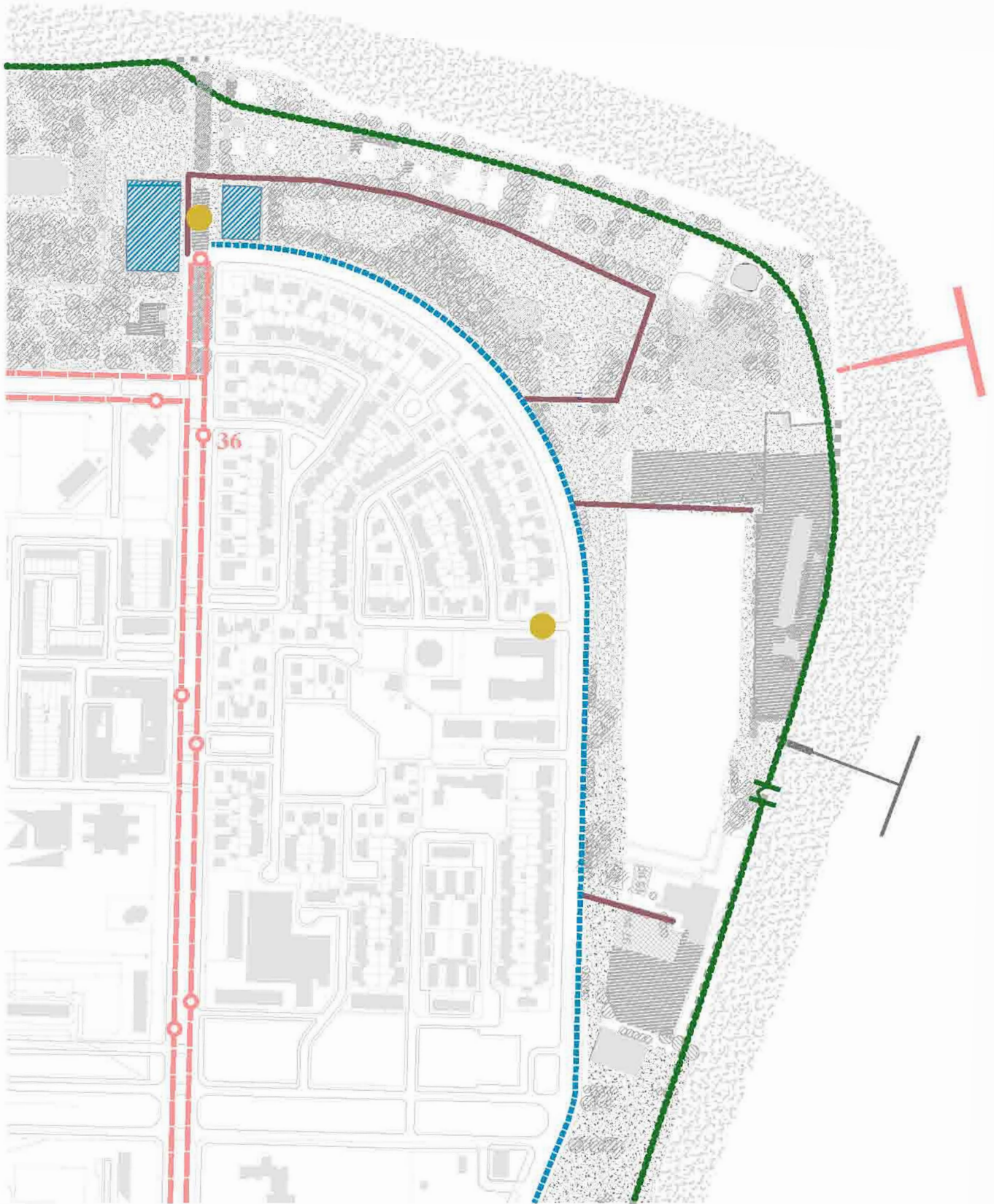
Komende vanaf het Frederik Van Eedenplein wordt de wandeling ter hoogte van de Charles De Costerlaan een wandeling langs achterkanten. Het ontbreken van een leesbare padenstructuur vergroot de mentale afstand tot de Plage. Verder is vandaag totaal niet duidelijk dat men over heel Linkeroever overigens, prachtig kan wandelen. Een recreatieve kern in het Scheldepark kan dan ook niet tot zijn recht komen.

De fietser heeft vandaag een comfortabel pad langsheen de Thonetlaan. Ook het velo-systeem werd uitgerold tot aan de Plage. Er is een station nabij de jachthaven en één op het einde van de Gloriantlaan. Buiten een grote hoeveelheid fietsenstallingen aan het zwembad, zijn er op Sint-Anneke Plage verder weinig terug te vinden.

Het openbaar vervoer rijdt enkel in de zomerperiode tot aan de Plage zelf. Bus 36 rijdt dan langs halte Sint-Arnastrand. Buiten het zomerseizoen is de meest nabijge halte die ter hoogte van het kruispunt Gloriantlaan - Esmoreitlaan.

Gemotoriseerd verkeer is zeer aanwezig in het gebied. De meeste paden doorheen het gebied zijn ingericht op maat van de auto. Ook parkeren kan op vele plaatsen. Eén van de mooiste stukjes in de Scheldeboord, de Scheldebocht, is ingeomen door een parking. De toegang tot de Plage aan het einde van de Gloriantlaan is met de grote, grijze parkeervlakte alles behalve aantrekkelijk. In 2010 en 2013 werden metingen uitgevoerd om de bezettingsgraad van de parkeerplaatsen in het projectgebied in kaart te brengen. De gemiddelde bezettingsgraad van beide jaren bedroeg 36%. Bij een piekbezetting ging dit naar 37%. Een ideale bezettingsgraad is 85%. Dit betekent dat er zeker marge is om het aantal parkeerplaatsen en de locatie ervan op en rond het projectgebied te optimaliseren.

Vandaag is een aanlegsteiger gelegen in de Scheldebocht. Het is echter lang geleden dat hier nog een veer aanmeerde dat recreanten van linker- naar rechteroever bracht.



Een leesbaar padennetwerk zorgt voor een goede ontsluiting van het gebied en een goede verbinding met de omgeving. Parkeren wordt uit de Scheldeboord geweerd.

- | | | | |
|---|-------------------------|---|-------------------------|
|  | Voet- en fietspaden |  | Geclusterd parkeren |
|  | Laad- en losverbinding |  | Velostation |
|  | Dwars- en langsparkeren |  | Openbaar vervoer |
|  | Nieuwe steiger |  | Mogelijke waterbushalte |

Gewenste ontsluiting

De ontsluiting van het gebied draagt in belangrijke mate bij aan de beleving ervan. Waar de inrichting vandaag fragmentair is en gericht op de auto, is het de bedoeling het gebied vandaag terug te geven aan de wandelaar en fietser, de spelende kinderen, de rustzoeker...

In eerste instantie is het belangrijk te investeren in een kwalitatief fiets- en wandelnetwerk. Dankzij de dijkophoging die Waterwegen en Zeekanaal zal realiseren in samenwerking met de stad zal de wandeling naar de Plage flink verbeteren. De missing link ter hoogte van de jachthaven wordt hierdoor ingevuld. Over heel Linkeroever, grondgebied Antwerpen zal de wandelaar kunnen kuieren langs de Schelde. Daarnaast blijft het ook belangrijk te investeren in een parallelle wandeling. Ter hoogte van de jachthaven zal de wandeling langs de Schelde immers twee keer drie uur per dag onderbroken zijn aangezien de sluisdeur dan openstaat voor het bootverkeer tussen de jachthaven en de Schelde. De parallelle wandeling zal de recreant leiden langs de westzijde van de jachthaven.

Voor de fietser kan het comfort verhogen door op regelmatige afstand te voorzien in fietsenstallingen. Bus 36 rijdt idealiter het ganse jaar tot aan halte Sint-Annastrand.

Gemotoriseerd verkeer wordt dus zoveel mogelijk geweerd uit het gebied. Laden en lossen kan, parkeren in het 'park' niet. In de rand van het projectgebied zijn veel parkeerplaatsen beschikbaar, die op wandelafstand gelegen zijn van de voorzieningen. Bestaande, maar zeker ook nieuwe functies houden rekening met dit principe.

De kwaliteit van de parking voor de manège kan beter. Door in eerste instantie belijning aan te brengen op het asfalt kan optimaal gebruik gemaakt worden van de ruimte. Vervolgens kan ook gewerkt kunnen worden aan het vergroenen van de parking. In het kader van een mobiliteitsonderzoek zal een nulmeting gebeuren van de parkeerdruk. Op die manier kan de effectieve bezettingsgraad worden opgevolgd. Indien blijkt dat de parking op een zeker moment te weinig gebruikt wordt, moet het ook mogelijk zijn deze terug te verkleinen. Tot dan blijft het de ideale plaats voor het organiseren van evenementen e.d.

De stad blijft dromen van een oeververbinding met de Scheldekaaien aan de overzijde. Dit kan in de vorm van een brug, of in de vorm van een veer. Het waterbussenproject dat de Haven momenteel opzet kan een opportuniteit zijn om het veer gerealiseerd te krijgen. De stadsbouwmeester onderzoekt de brug verder in een ideeënwedstrijd.

3 Masterplan

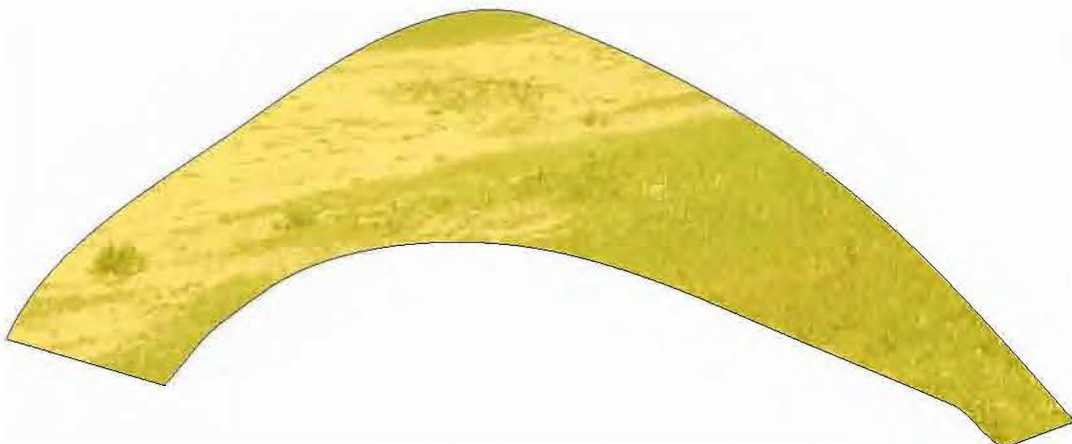
Sint-Anneke Plage wordt meer dan een stukje strand in de Scheldeboord. Het wordt de plek waar recreanten die op stap zijn in het Scheldepark halt houden. Het wordt (terug) een bestemming voor een gezinsuitstap in het weekend. De plaats waar mensen 's avonds, in alle rust, komen genieten van het mooiste zicht op 't stad. Om dit te bereiken is het niet nodig te breken met het verleden. De voornaamste bouwstenen om tot een levendige recreatieplek te komen, zijn aanwezig. Het komt er niet op aan het bestaande weg te vegen en iets nieuws te bedenken. Wel om de bestaande elementen de handvaten te geven voor een kwalitatieve doorstart. Een bruisend Sint-Anneke Plage kan worden gerealiseerd door de volgende zeven principes toe te passen.

1. Rivierduinenlandschap als kwalitatieve drager

Sint-Anneke Plage is gekend voor haar strand. Deze wordt vandaag de dag kunstmatig in leven gehouden. Verder wordt het gebied gekenmerkt door een groen en grasrijk parklandschap. Dit is mogelijk door een voedselrijke toplaag aangezien de ondergrond uit opgespoten zand bestaat.

De drager voor een recreatief florerende Plage wordt een rivierduinenlandschap. Dit hoort niet enkel thuis bij de aanwezige ondergrond, het sluit ook perfect aan bij datgene waarvoor de Plage staat: het alternatief dichtbij voor een dagje naar de kust. Sint-Anneke Plage krijgt een nieuwe landschappelijke identiteit, een specifieke (beeld)kwaliteit. In het rivierduinenlandschap is er voor ieder wat wils.

De bestaande dijk wordt ingepakt in een duin. Deze duinen met zand- / strandzones wisselen af met meer gesloten, al dan niet ruigere grasvlaktes. De bestaande vegetatie zal geleidelijk aan, dit is voornamelijk bij uitval, plaats maken voor soorten die goed gedijen in de zanderige ondergrond. Het rivierduinenlandschap vormt de basis voor een samenhangende en aangename recreatiezone.



2. Een open en continu park

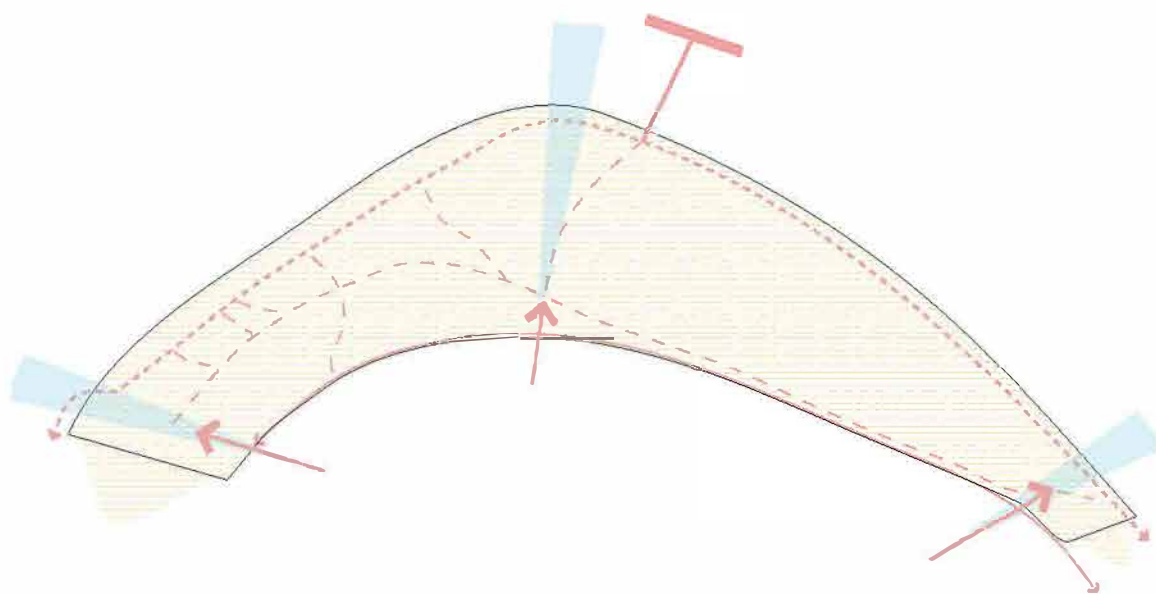
Sint-Anneke Plage wordt een aangenaam parkgebied. Een eerste streven is het creëren van openheid en doorwaadbaarheid. Hierdoor worden de onderlinge relaties versterkt en ontstaat een zekere wisselwerking tussen de aanwezige functies. Ook het veiligheidsgevoel verbetert op deze manier.

De openheid en doorwaadbaarheid wordt gerealiseerd door het beperken van omheiningen en het strategisch openwerken van bomengroepen en bomenschermen. Noodzakelijke omheiningen worden landschappelijk ingepast. Ook de relatie tussen de Schelde en het uiteinde van de Gloriantlaan en de Charles De Costerlaan wordt hersteld en brengt op die manier de rivier weer een beetje meer in contact met Linkeroever.

Bijkomend belangrijk is het creëren van een leesbare en coherente padenstructuur. Deze zorgt voor de inbedding in de rest van het Scheldepark, voor een vlotte verbinding met zowel het Frederik van Eedenplein en het Esmoreitpark.

Het park wordt door drie hoofdtoegangen ontsloten. Eén ligt in het verlengde van de Gloriantlaan, één in het verlengde van de Charles De Costerlaan en één ter hoogte van de huidige Jachthavenweg. Deze laatste is belangrijk om een rechtstreekse verbinding te creëren tussen de Thonetlaan en de aanlegsteiger. Mogelijk kan deze in de toekomst immers terug dienst gaan doen als halte voor een waterbus.

De eerste twee principes worden door middel van de actie 'Landschapsinrichting' tot uitvoering gebracht.





Millingerwaard - rivierduinlandschap in Nederland



Millingerwaard - rivierduinlandschap in Nederland



rivierduinlandschap te Kallo - de ecogolf



sfeerbeeld van de verhoogde dijk langs de jachthaven met recreatief pad
(Waterwegen en Zeekanaal nv)



de dijk nu





de dijk straks



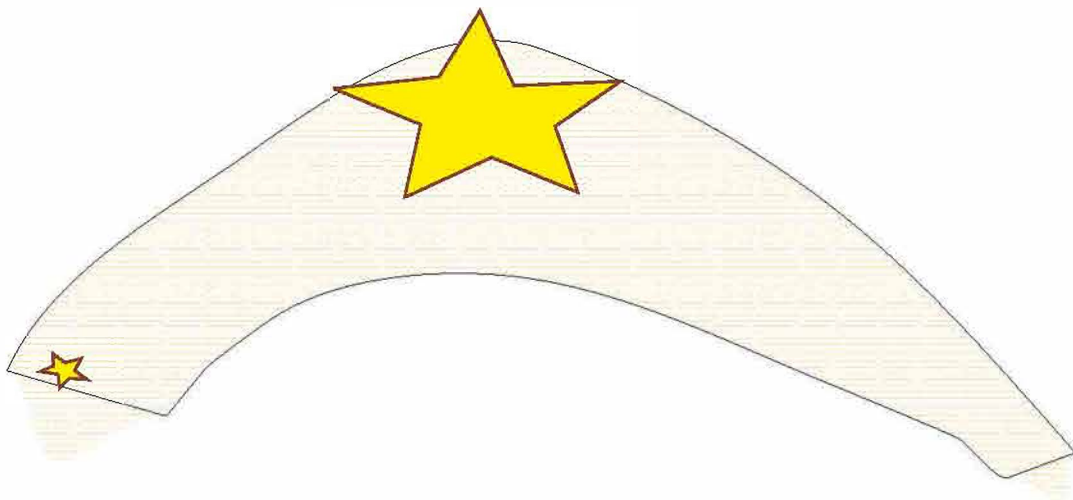
3. Twee sterren brengen de Plage tot leven

Een nieuwe functie in de Scheldbocht brengt leven op de Plage, ook 's avonds en in de winter. Naar programma toe is het belangrijk dat de functie voor iedereen toegankelijk is en past binnen het recreatieve karakter van de omgeving. Volgend op de resultaten van de voorzieningenanalyse en de enquête zou een zwembad met binnen- en buitenbad ideaal zijn op deze locatie. Dit komt zowel tegemoet aan de noden van Linkeroever als die van de Antwerpenaars. Extra functies kunnen het gebied bijkomend opladen, denk aan wellness- of sportfaciliteiten, een hotel, restaurant, café... Ze houden rekening met de draagkracht van de omgeving en veroorzaken zo weinig mogelijk overlast voor de buurt.

Dit geldt ook de ster ten westen van de Gloriantlaan. Aangezien de deelnemers van de enquête in grote getallen vroegen deze plaats open te houden, is de landschappelijke inpassing van het gebouw en de verhouding open ruimte / bebouwde ruimte hier zeer belangrijk. De opdracht is niet eenvoudig: de toevoeging markeert het begin (of het einde) van de Plage maar gaat tegelijkertijd op in het Esmoreitpark. Ze staat met haar 'voeten' in een publieke omgeving.

Voor beide sterren wordt een hoge eis gesteld naar architecturale kwaliteit. Ze staan als stempels in het open landschap, en dragen bij aan het verbinden van de horeca met de jachthaven en van de Robinsontuin met het strand en de Schelde. Omheiningen rondom en geprivatiseerde buitenruimte zijn niet toegelaten.

Naar de realisatie van het masterplan werd dit principe vertaald in de actie 'Ontwikkeling van de sterren'.

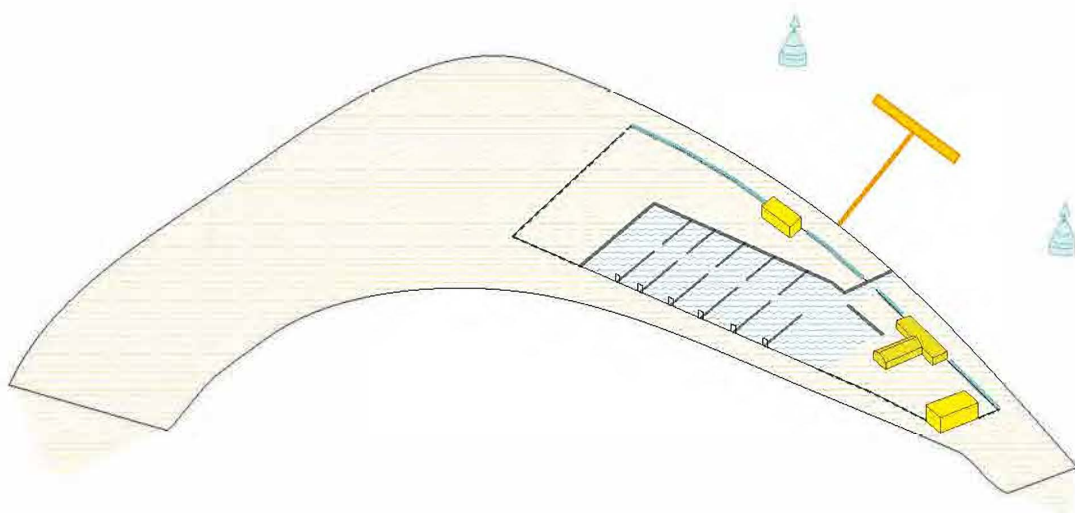


4. De jachthaven als onderdeel van het park

De jachthaven maakt onderdeel uit van het Scheldepark. Dankzij het pad dat Waterwegen en Zeekanaal zal aanleggen op de dijk tussen de jachthaven en de Schelde, zal de jachthaven meer beleefbaar worden. De relatie met de omgeving kan bijkomend worden versterkt door de interne organisatie te optimaliseren. Denk hierbij aan het herschikken van de boten op het droge, de optimalisatie van parallel naast elkaar gelegen wegen,... Indien dit noodzakelijk zou blijken, kan worden overwogen de miniatuurvijver in te nemen. Dit betekent wel dat dan voor de huidige miniatuurclub een alternatieve locatie moet worden gevonden.

Naast het organiseren van botenberging en het voorzien van accommodatie om aan boten te werken, zou het watersportgegeven op de Schelde zelf terug meer tot leven kunnen komen door het aanleggen van een nieuwe steiger of verschillende aanmeerboeien. Het beeld van de botenberging en de mensen die aan hun boten werken draagt bij aan het specifieke karakter van Sint-Anneke. De jachthaven kan vernieuwen, maar mag hierbij niet haar initiële doel voorbijschieten.

De verdere ontwikkeling van de jachthaven zal worden opgevolgd binnen de actie "Gebiedsregie".





(Eell Ney)



voorbeeld van landschappelijke integratie (Noordersparkbad Amsterdam)



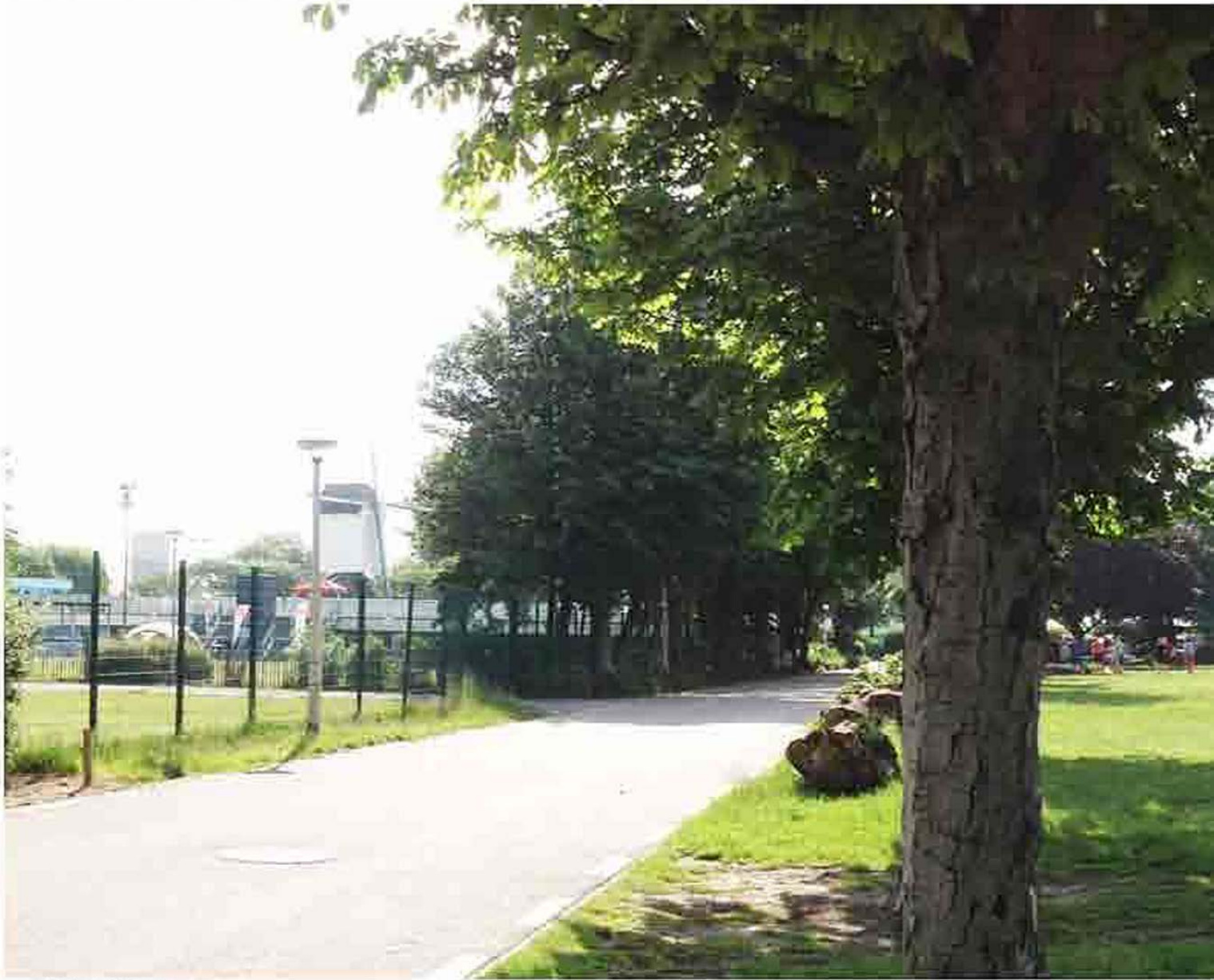
de grote parking voor de manege is perfect als locatie voor evenementen



door de jachthaven af te sluiten ter hoogte van de steigers wordt de jachthaven meer beleefbaar



aanmeerboeien in de Schelde zouden bijdragen aan de watersport op de rivier



de Robinsonum nu.





de Robinsontuin straks



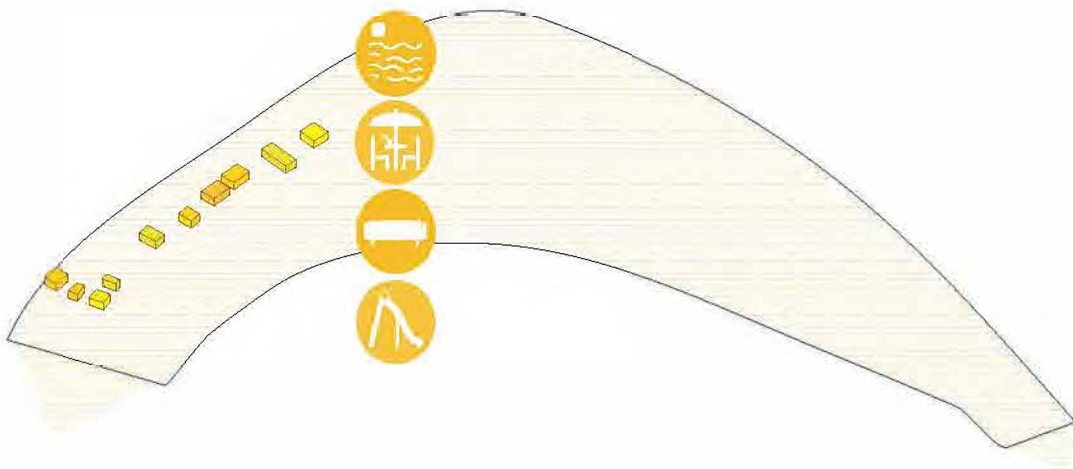
5. De horeca, het kloppende hart.

De horecakern van Sint-Anneke Plage krijgt dankzij het ruimtelijk uitvoeringsplan de nodige rechtszekerheid om te kunnen vernieuwen.

Waar elke horecazaak zich vandaag grotendeels heeft afgesloten van haar omgeving, is het doel dat ze in de toekomst deel gaan uitmaken van het open landschap. Door zich zowel naar de Schelde, als naar de Robinsontuin te richten, verdwijnen de achterkanten. Bovendien winnen ze aan klanten door zich ook naar de speeltuin te richten. Denk bijvoorbeeld aan ouders die met een tasje koffie vanuit de verte hun spelende kinderen in het oog willen houden.

Bestaande gebouwen kunnen worden opgeknapt en brengen op die manier mede de nostalgie terug tot leven. Nieuwe gebouwen kunnen door middel van wat experimentelere architectuur bijdragen tot het vakantiegevoel aan de Plage. Naast het uitbaten van restaurants en cafés, zal in de toekomst ook kleinschalige verblijfsaccommodatie toegelaten worden.

De verdere opvolging van de ontwikkelingen binnen de horeca zal worden opgenomen binnen de actie 'Gebiedsregie'.





herecazaak met terras gericht naar de speeltuin



voorbeeld van architecturale paviljoenarchitectuur



voorbeeld van architecturale paviljoenarchitectuur



voorbeeld van architecturale paviljoenarchitectuur



de Zeester enige tijd terug, met bloembakken die zorgde afseiding met de Wandeldijk



voorbeeld van architecturale paviljoenarchitectuur



toer



voorbeeld van architecturale paviljoenarchitectuur



de horeca nu





de horeca straks



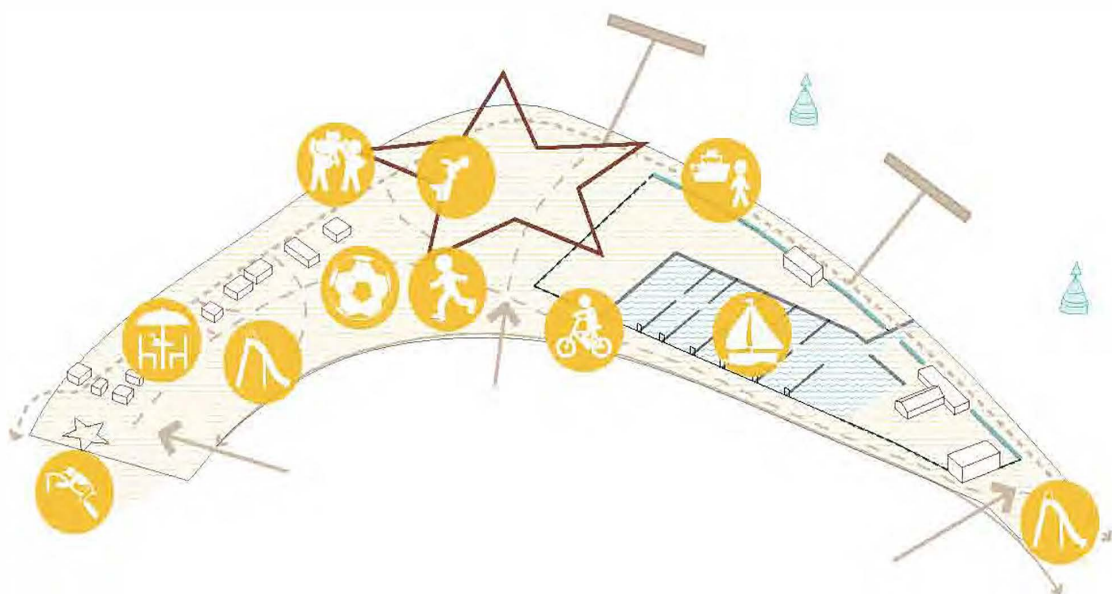
6. Recreatie troef!

Op Sint-Anneke Plage is recreatie troef! Alle ingrepen in het gebied, zowel vanuit de overheid als uit de private hoek, dragen bij aan een aantrekkelijke, levendige en speelse omgeving. Deze is uitnodigend voor jong en oud.

Denk hierbij aan faciliteiten als een petanqueveld, speelfontein, (mini)golf, maar evengoed aan nieuwe uitbatingsvormen zoals het verhuur van strandstoelen, windschermen, rolschaatsen,...

Idealiter spelen initiatieven in op seizoensgebonden activiteiten en zorgen ze zo voor een extra dynamiek doorheen het hele jaar.

Via de actie 'Gebiedsregie' zullen de initiatieven die kaderen binnen dit principe opgevolgd worden.



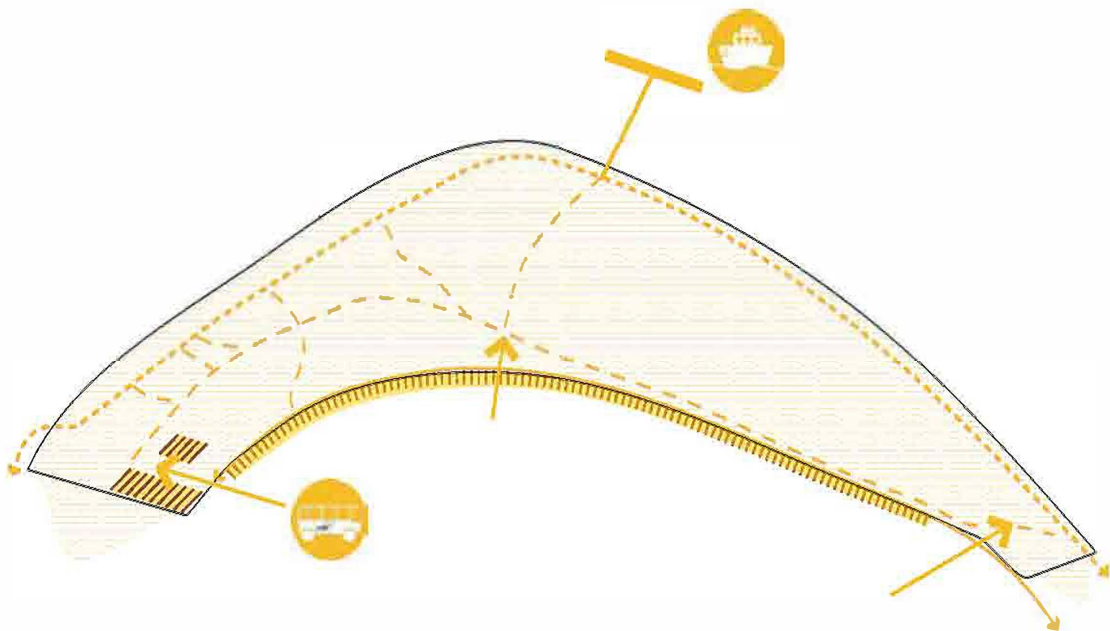
7. Sint-Anneke Plage, vlakbij

Sint-Anneke Plage is er voor de recreant. Verkeer wordt daarom zoveel mogelijk uit het gebied geweerd. Toelevering voor horecazaken e.d. blijft uiteraard mogelijk, verder worden bovengrondse ontsluitingsmogelijkheden voor gemotoriseerd verkeer vermeden. Parkeren wordt georganiseerd aan de rand van het gebied, aan de parkings van de Gloriantlaan en langsheen de Thonetlaan. Bij het intekenen van een nieuw programma in de Scheldebocht wordt bovenstaande als uitgangspunt meegenomen.

De bereikbaarheid met andere vervoersmiddelen moet verbeteren. Zo kan de bus een belangrijke rol gaan spelen door ook in de winter tot aan de Plage te rijden.

De stad blijft daarnaast dromen van een verbinding over water. Verder onderzoek moet uitwijzen of een verbinding per boot of via een brug tot de mogelijkheden behoort. Dit zou ook de bereikbaarheid per fiets en te voet ten goede komen.

In het kader van de actie 'Ruimtelijk uitvoeringsplan' zal de bereikbaarheid van Sint-Anneke Plage verder worden onderzocht.





monteren van klimknoppen op "blinde" gevels



zomermarktje



verhuur van go-carts, rolschaatsen, strandstoelen..



groene parking



fiets- en voetgangersbrug in Kopenhagen, draait open voor scheepvaartverkeer



waterbus Rotterdam



de Gienanllaan.nu





de Glorianlaan straks



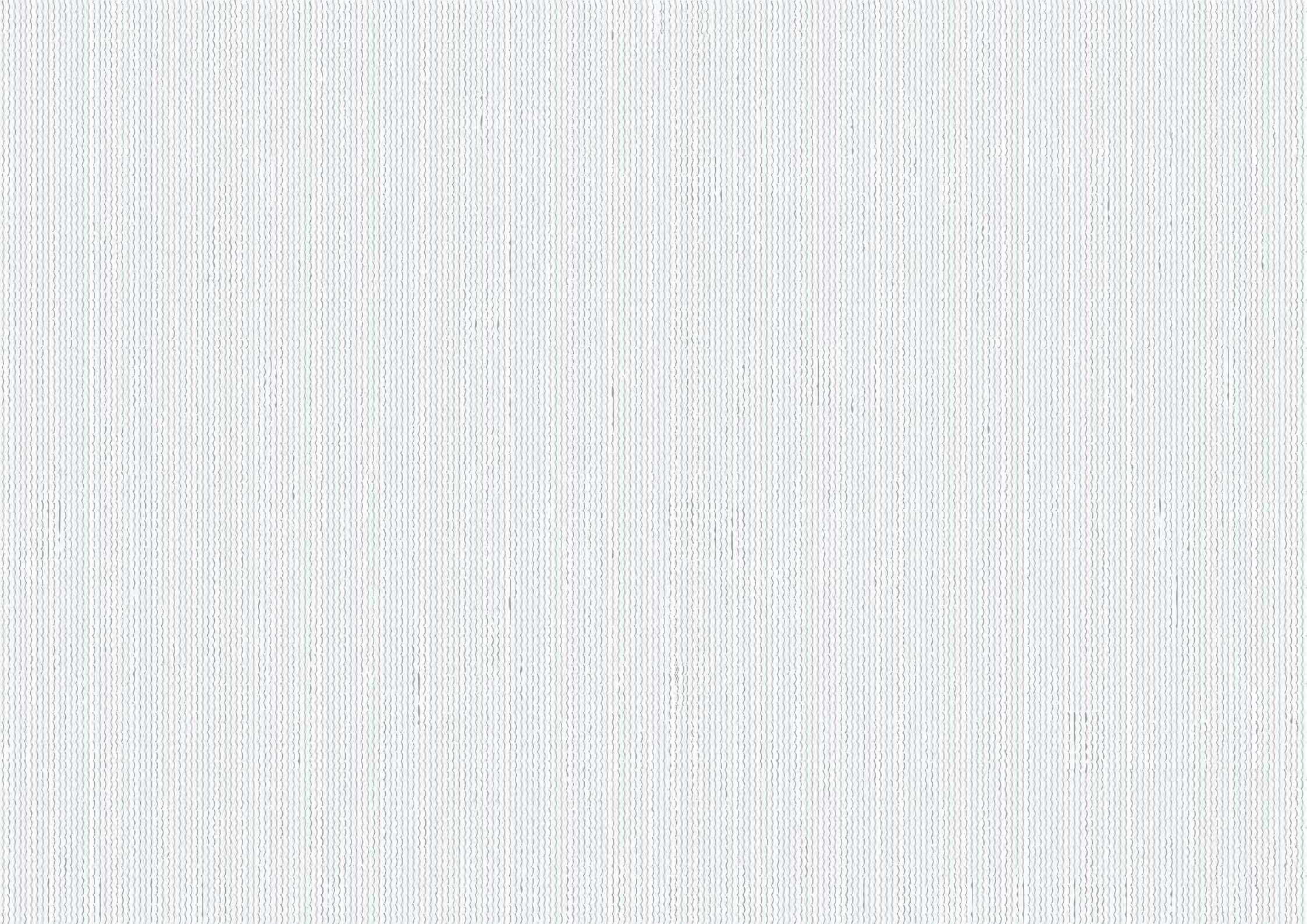


toekomstig wanebeeld



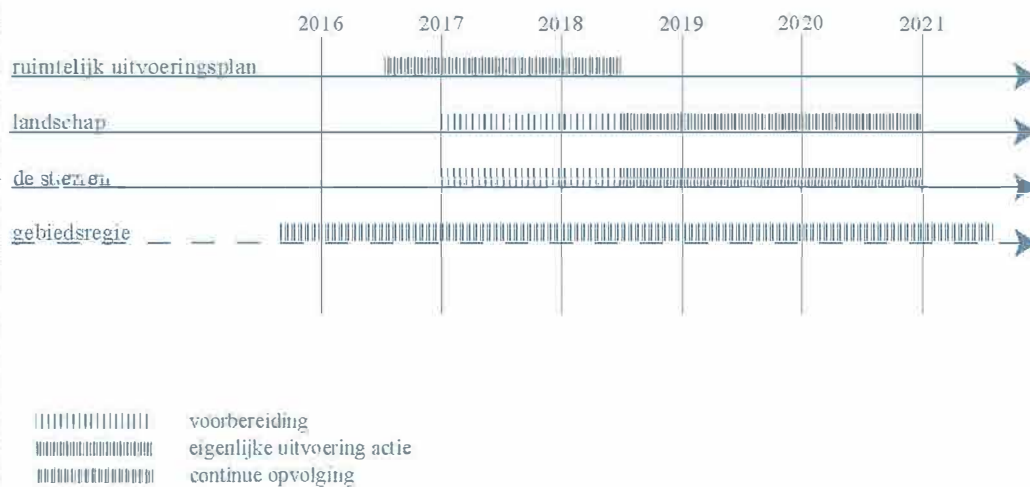


4 Actieplan



Actieplan

Om de zeven principes te realiseren worden vier acties vooropgesteld. Waar de overheid op verschillende gebieden een belangrijke opdracht heeft, is het voor de Plage even belangrijk dat de eigenaars en ondernemers ook hun schouders zetten onder het plan en gevolg geven aan de principes. Het actieplan beschrijft de acties en wat met deze acties moet worden bereikt. Het beschrijft wie de actie zal gaan trekken en doet een aanzet naar met welke partners zal worden samengewerkt om de acties te realiseren. In volgend schema staat aangegeven wanneer de verschillende acties zullen lopen.



Ruimtelijk uitvoeringsplan

Om de krijtlijnen van het masterplan juridisch te verankeren zal een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) worden opgemaakt. Dit zal de huidige ondernemers in de eerste plaats rechtszekerheid bieden en hen meer mogelijkheden geven naar uitbating toe. Een bijkomende reden om een RUP op te maken is het beschermen van de bestaande open ruimte en de natuur.

In het kader van het RUP zal een mobiliteitsonderzoek worden uitgevoerd met in de zomer van 2017 een parkeeronderzoek. Dit is belangrijk aangezien de visie uitgaat van het verminderen van het aantal parkeerplaatsen en het ook voorziet in twee nieuwe zones met een nieuw verkeersgenererend programma. Bovendien wil het masterplan gemotoriseerd verkeer zoveel mogelijk uit het projectgebied houden. De bedoeling is een nulmeting te doen van de parkeerdruk. In het verdere traject van het RUP en in een latere fase bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen kan hier dan naar verwezen worden.

In het mobiliteitsonderzoek worden bijkomend volgende zaken onderzocht om de multimodale bereikbaarheid blijvend te garanderen:

- het optimaliseren van de bereikbaarheid voor voetgangers en fietsers
- het opmaken van een structuur voor laden en lossen
- continu onderzoek of bijkomende velo-stations gewenst zijn
- gesprekken met De Lijn om de bereikbaarheid met het openbaar vervoer te verbeteren
- screenen van de mogelijkheden van de waterbus
- een screening van voorgestelde nieuwe programma's naar mobiliteit

De eerste stap bij de opmaak van een RUP, het schrijven van een proces- en richtnota, werd alvast opgestart.

uitvoerders:

- SWECO

in opdracht van en in samenwerking met:

- Waterwegen en Zeekanaal nv
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Mobiliteit
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Vergunningen
- stad Antwerpen, afdeling Ondernemen en Stadsmarketing, Visit Antwerpen
- stad Antwerpen, afdeling Ondernemen en Stadsmarketing, Detailhandel en Horeca
- Stadsbouwmeester
- AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Landschapsinrichting

Zoals gezegd wordt het landschap dé kwalitatieve drager voor het recreatieve gebeuren. De eerste stap om hiertoe te komen is de opmaak van een landschapsontwerp. In dit ontwerp komen zowel de ideeën vanuit het gewenste landschap als die van de gewenste parkstructuur aan bod. Het landschap wordt ontworpen met respect voor de aanwezige ondergrond en vegetatie, maar ook aangepast aan het voorziene gebruik.

Het landschapsontwerp vertrekt van een analyse en evaluatie van de bestaande structuur. Van daaruit kunnen keuzes worden gemaakt naar de toekomst toe: welke vegetatie blijft, welke maakt plaats voor het creëren van (visuele) relaties, waar komt / komen de strandzone(s), waar is het klassieke grasveld gewenst en waar kan het landschap verruigen? Hoe krijgen de toegangen tot het park en de padenstructuur vorm? Waar komen vuilbakken, fietsenstallingen, kwalitatieve verlichting,...? In overleg met de eigenaars wordt ook het omgaan met de grenzen naar de private percelen toe onderzocht. In samenwerking met het team ontwerpend onderzoek wordt nagegaan hoe de eigenaars hun noodzakelijke private buitenruimte best organiseren. Dan kan worden bekeken hoe de afbakening van deze ruimte, maar ook de afbakening naar bijvoorbeeld de terrassen toe, kan worden uitgevoerd.

De realisatie van het ontwerp zal in verschillende snelheden gebeuren. Enerzijds zal een beheerplan de geleidelijke omvorming van het landschap gaan regisseren. Daarnaast worden drie projectzones onderscheiden: de dijk, site De Molen en site Gloriant. De dijk zal bij de ophoging gedetailleerd ontworpen worden en ook meteen uitgevoerd bij de dijkwerken zelf. De ontwikkelingen die mogelijk worden aan de Gloriantlaan en in de Scheldebocht zullen zich moeten inpassen in het landschap. De directe omgeving van beide ontwikkelingen wordt dan ook meteen aangelegd bij de realisatie ervan. In het beheerplan en bij het aangaan van contracten voor de ontwikkelingen is het belangrijk duidelijke taakafspraken op te nemen wat betreft het beheer en onderhoud van het landschap.

uitvoerder:

- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ontwerp en Uitvoering

in samenwerking met:

- Waterwegen en Zeekanaal nv
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte
- stad Antwerpen, afdeling Stadsbeheer, Groen- en Begraafplaatsen
- stad Antwerpen, afdeling Cultuur en Sport, Centrale Jeugddienst Ruimte
- stad Antwerpen, afdeling Business en Innovatie, Detailhandel en Horeca
- Stadsbouwmeester
- district Antwerpen
- private eigenaren
- AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen
- ...

Ontwikkeling van de sterren

Voor de ontwikkeling van de "sterren" wordt een marktbevraging georganiseerd. Deze wordt getrokken door AG Vespa / Stadsbeheer, maar voorbereid in nauwe samenwerking met Waterwegen en Zeekanaal nv en de dienst Ruimte. Belangrijk bij het uitschrijven van de vraag is het vestigen van de aandacht op de landschappelijke inpassing van nieuwe ontwikkeling(en) en op de verbindende rol die het zal moeten vervullen tussen de Schelde en Linkeroever, de jachthaven, de Robinsontuin en het Esmoreitpark. Het organiseren van een oeververbinding zou onderdeel kunnen uitmaken van een project. De molen is een beschermd monument. Het kan deel gaan uitmaken van een nieuwe ontwikkeling. Uit de marktbevraging zou echter ook kunnen blijken dat het wenselijk is om de molen te verplaatsen. In navolging van het masterplan zal alvast het onderzoek worden opgezet om na te gaan wat de consequenties zijn van een verplaatsing en wat eventuele alternatieve locaties zijn.

● om inzicht te krijgen in de erfgoedwaarde van het huidige zwembad zal parallel met de marktbevraging een waardestelling voor het zwembad worden uitbesteed. Naast de analyse van het gebouw zal het ook een evaluatie inhouden.

uitvoerder:

- marktbevraging: AG Vespa / Stadsbeheer
- waardestelling: stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte
- onderzoek de molen: stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte

in opdracht van en in samenwerking met:

- Waterwegen en Zeekanaal nv
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte
- stad Antwerpen, afdeling Cultuur en Sport, Sport
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Monumentenzorg
- stad Antwerpen, afdeling Ondernemen en Stadsmarketing, Visit Antwerpen
- Stadsbouwmeester

Gebiedsregie

De doorwerking van het masterplan zal verschillende jaren in beslag nemen. De taak van de gebiedsregisseur is in de eerste plaats het opvolgen en levendig houden van de verschillende lopende acties. Daarnaast moet de gebiedsregisseur vinger aan de pols houden in het gebied en bij de stakeholders. Op die manier is het de bedoeling om zowel grote als kleine initiatieven te laten bijdragen aan de realisatie van het masterplan. Via het vergunningenbeleid kan de gebiedsregisseur ook aan kwaliteitsbewaking doen. De gebiedsregisseur is een aanspreekpunt voor de eigenaars, ondernemers en verenigingen aan de Plage, en voor de andere overheidsdiensten.

In het projectgebied zijn twee clusters terug te vinden waarmee het belangrijk is een blijvend goed contact en wisselwerking te onderhouden. Dit zijn de verenigde horeca en de jachthavenclubs.

De gebiedsregisseur blijft het aanspreekpunt voor de horeca, samen met de collega's van de dienst detailhandel en horeca. Naast het blijvend informeren van deze groep is het ook belangrijk de ondernemers te enthousiasmeren. Wat kunnen zij ondernemen om te vernieuwen? Hoe kunnen zij de principes van het masterplan gaan vertalen in eigen projecten? Welk evenementen zouden bijdragen aan de levendigheid van de Plage? ...

De jachthavenclubs werken aan nieuwe plannen. De taak van de gebiedsregisseur bestaat hier uit het opvolgen van de toekomstplannen. Hoe kunnen deze zoveel mogelijk afgestemd worden op de ideeën uit het masterplan? Waar ligt de focus van de jachthaven, hoeveel ruimte is nodig voor bootopslag, zal de miniatuurvijver al dan niet worden ingenomen om de jachthaven te kunnen reorganiseren - en zo ja, waar kan de modelbouwclub dan terecht? Hoe kan de jachthaven deel gaan uitmaken van het recreatieve park en beter toegankelijk en beleefbaar worden? Kunnen een nieuwe steiger en / of aanmeerboeien alvast gerealiseerd worden voor het verlevendigen van de watersport op de Schelde,...? Vele vragen die in een vervolgtraject vorm moeten krijgen.

gebiedsregie:

- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Ruimte

in samenwerking met:

- lokale horeca
- jachthavenclubs
- Waterwegen en Zeekanaal nv
- stad Antwerpen, afdeling Stadsontwikkeling, Vergunningen
- stad Antwerpen, afdeling Ondernemen en Stadsmarketing, Detailhandel en Horeca
- AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen
- ...

Dank aan

Dank aan volgende collega's voor hun bijdrage in de werkgroepen: Rebecca Beeckman, Tom Bosman, Renke Brijs, Pieter-Jan Bruynseels, Sem Delaere, Zara De Meyer, Stephanie D'hulst, Patrick Dictus, Iris Gommers, Ann Kermans, Iulia Klimina, Griet Lambrechts, Jan Lauwers, Kristof Peeters, Veva Roesems, Karina Rooman, Hélène Roose, Tom Schippers, Reinhilde Schmit, Annemie Seghers, Wim Seghers, Virge Smets, Filip Smits, Heidi Vandenbroucke, Monique Van Dousselaere, Dries Van Hofstraeten en Joris Wils.

Dank aan Isabel Michiels en Caroline Wijkmans van de dienst Stadsontwikkeling - afdeling Communicatie en Franky De Prins en Piet Van Laecke van Wijkoverleg Antwerpen voor de ondersteuning wat betreft communicatie en participatie.

Dank aan Brenda Casteleyn, Wendy Mattheesen en Pieter Van Eyndhoven van de afdeling Ondernemen en Stadsmarketing - diensten marktonderzoek en marktstrategie voor het opmaken en verwerken van de enquête en aan Virge Smets en Heidi Vandenbroucke voor de uitvoering van de voorzieningenanalyse.

Dank aan de plangroep: Jan Verhaert, Hardwin De Wever, Christian Rapp, Katrien Embrechts, Katlijn Van der Veken, Filip Lenders, Kristof Peeters, Karel Bauwens, Joris Wils, Sem Delaere, Miek De Roeck, Christian Ysenbaardt, Maarten Caestecker, Filip Smits, Annemie Seghers, Jan Lauwers, Tom Bosman en Anke De Geest.

Dank aan schepen Rob Van de Velde, Peter Geerts, Frans Lauwers en Vincent Verbruggen van het kabinet bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, Stadsontwikkeling, Groen en Erfgoed.

Dank aan districtsvoorzitter Paul Cordy en districtschepen Tom Van den Borne van district Antwerpen, Dominique Samson en Klaas Rykaert van Waterwegen en Zeekanaal nv, Rene Maes en Greet De Jonghe van Natuurpunt, Frank Damman van IN[AR]CO bvba, al de horeca-uitbaters, de jachthavenclubs, Jachthaven cv en Yvo Provoost van Rijkswaterstaat Nederland.

Beeldmateriaal

Het beeldmateriaal is afkomstig van Sint-Anneke Plage - Herinneringen aan het vakantie- en woondorp van Sint-Annastrand - 1930-1969 (pagina's 14, 16 en 17), www.schipperskwartier.gilbertus.com (pagina's 17 boven, 26 boven, 71 boven), www.hln.be (pagina 38 boven), www.ark.eu (pagina 54 boven), www.bosbeeld.nl (pagina 54 midden), www.starttogolf.be (pagina 54 onder), visierapport dijkwerken Linkeroever opgemaakt door OMGEVING, SBE en Royal Haskoning in opdracht van Waterwegen en Zeekanaal nv (pagina 55), Bel Architects en Ney en Partners (pagina 62 boven), Cie (pagina 62 midden), www.davidkanigan.com (pagina 62 onder), www.marinavolendam.nl (pagina 63 midden), www.belgianboatshow.be (pagina 63 onder), Wim Goes Architectuur (pagina 70 midden), GAFPA bureau voor architectuur en stedenbouw (pagina 70 onder), Robbrecht en Daem (tussen pagina 70 en 71 en pagina 71 onder), John K ormeling (pagina 71 midden), eProjecten (pagina 78 boven), www.kunstkitchconiferen.nl (pagina 78 midden), <http://www.el-en-co.blogspot.be> (pagina 78 onder), www.groenblauwenetwerken.com (pagina 79 boven), WilkinsonEyre (pagina 79 midden) en www.waterbus.nl (pagina 79 onder). Het overige beeldmateriaal is eigendom van de stad Antwerpen.

